

You need a whole village to raise a child

Beesel: april 2014

Inhoudsopgave

1. Decentralisatie jeugdzorg	3
1.1 Aanleiding voor de decentralisatie jeugdzorg	3
1.2 Onze visie en uitgangspunten	3
2. Model voor de regio Noord-Limburg	5
3. Pilot gezinscoaches Gemeente Beesel	8
3.1 Doelstelling	8
3.2 Doelgroepen	8
3.3 De rollen van de gezinscoaches	8
3.4 De werkwijze van de gezinscoaches	9
3.5 Samenstelling van het team gezinscoaches in de Gemeente Beesel	12
3.6 De positionering van het team gezinscoaches	14
3.7 Herinrichting van de toegang tot jeugdhulp	14
3.8 Samenwerkingspartners	16
4. Vormgeving van de pilot vanaf 2011	17
4.1 Activiteiten vooruitlopend op de start van de pilot (2012)	17
4.2 Doorontwikkeling CJG richting Jeugdzorg in 2013	18
4.3 De werkplaatsen	19
4.4 De bereikbaarheid	19
5. Ervaringen met de pilot gezinscoaches	20
6. Doorontwikkeling pilot 2014	21
6.1 Doorontwikkeling van de pilot	21
6.2 Scholing/deskundigheidsbevordering	22
6.3 Bereikbaarheid van de gezinscoaches	22
6.4 Communicatie	22
6.5 Blogboek	22
6.6 Implementatie Meldcode Huiselijk Geweld en Kindermishandeling	22
6.7 Samenwerking met de huisartsen	23
7. Toegang tot jeugdhulpverlening 2015	24
7.1 CJG Beesel front-office	24
7.2 CJG Beesel back-office	24
7.3 Basisinfrastructuur CJG Beesel	25
7.4 Randvoorwaarden toegang voor jeugd op lokaal niveau	26
8. Monitoring, registratie en evaluatie	27
8.1 Monitoring	27
8.2 Registratie	27
8.3 Evaluatie	27

9. Bijlagen

9.1	Communicatieplan jeugdzorg
9.2	Pilotbeschrijving Blogboek
9.3	Meldcode Huiselijk Geweld en Kindermishandeling
9.4	Financiële bijdrage

29
29
42
43
49

1. Decentralisatie jeugdzorg

1.1 Aanleiding voor de decentralisatie jeugdzorg

De afgelopen jaren zijn er diverse onderzoeken verricht en publicaties verschenen over het huidige systeem rondom de jeugdzorg en het jeugdbeleid. Vanuit diverse invalshoeken is er gekeken en bekeken. Uit al deze onderzoeken en publicaties komt als grote lijn naar voren: er moet wat veranderen en de verantwoordelijkheid kan het beste zo dicht mogelijk bij de burger, dus bij de gemeente liggen. Zo is in de evaluatie van de Wet op de jeugdzorg geconstateerd dat:

- problemen te laat worden gezien;
- niet snel genoeg wordt gehandeld, o.a. door de regeldruk;
- het speelveld te vol is en er daardoor afstemmingsproblemen zijn;
- er sprake is van opwaartse druk: te veel doorverwijzing naar zwaardere zorg;
- er jaarlijks een forse toename is van gebruik van zorg en de kosten daarvan.

Kortom de conclusie is dat de jeugdzorg “anders en beter” moet.

Decentralisatie van de verantwoordelijkheid voor de jeugdzorg naar de gemeente is opgenomen in het regeerakkoord. Hierin wordt het volgende gemeld:

Gemeenten worden verantwoordelijk voor de uitvoering van de gehele zorg voor kinderen, jongeren en hun opvoeders. Doordat de verschillende onderdelen van de jeugdzorg bij elkaar worden gebracht op en rond plaatsen waar jeugdigen en gezinnen vaak komen en onder verantwoordelijkheid van de gemeenten worden gebracht zal integrale ondersteuning en zorg dicht bij huis makkelijker tot stand komen.

Het gaat niet alleen om het verleggen van verantwoordelijkheid maar vooral ook om een nieuwe opbouw van een inhoudelijk fundament van de ondersteuning en zorg voor jeugdigen en/of hun opvoeders binnen hun sociale context met waar nodig een integrale aanpak van de problematiek. Het systeem kan veel simpeler en moet prikkels bevatten om de nadruk te leggen op (collectieve) preventie en ondersteuning in een vroegtijdig stadium. Het is een uitdaging aansluiting te zoeken bij de mogelijkheden en de kracht van jeugdigen en hun opvoeders en deze te helpen versterken. Dit betekent dus een andere werkwijze van alle betrokken partijen.

De decentralisatie van de jeugdzorg kent twee dimensies: de transitie en de transformatie.

Per 1 januari 2015 wordt de verantwoordelijkheid van Rijk of provincie overgedragen aan de gemeente (transitie). De transformatie van de jeugdzorg is gericht op inhoudelijke vernieuwing en cultuurverandering: het anders doen. Het gaat om het realiseren van de beoogde inhoudelijke maatschappelijke effecten zoals ander gedrag van professionals en burgers, andere cultuur bij instellingen en overheid, andere omgang tussen burgers, professionals, instellingen en gemeente. De verantwoordelijkheid voor de transformatie ligt bij de gemeenten. De gemeente zal hieraan handen en voeten moeten geven samen met instellingen, professionals maar vooral burgers. Wij willen met de voorbereidingen op de transitie een begin maken met de transformatie.

1.2 Onze visie en uitgangspunten

Als gemeente vinden we dat de ontwikkeling van kinderen en jongeren gericht moet zijn op:

- Het ervaren van een gezonde, gelukkige en plezierige jeugd;

- Het ontdekken en ontplooiën van de eigen talenten;
- Het opgroeien en ontwikkelen in de eigen veilige omgeving;
- Het aanleren van de juiste basisvaardigheden en behalen van kwalificaties om een eigen weg te kunnen vinden in een complexe en snel veranderende maatschappij;
- Het bijbrengen en leren respecteren van de waarden en normen die wij in onze democratische maatschappij belangrijk vinden;
- Het nemen en dragen van verantwoordelijkheid en;
- Het naar vermogen meedoen en bijdragen aan de – lokale – samenleving.

Kortom, onze kinderen en jongeren (de jeugd) moeten gezond en veilig opgroeien en zich optimaal ontwikkelen. Onze uitgangspunten zijn:

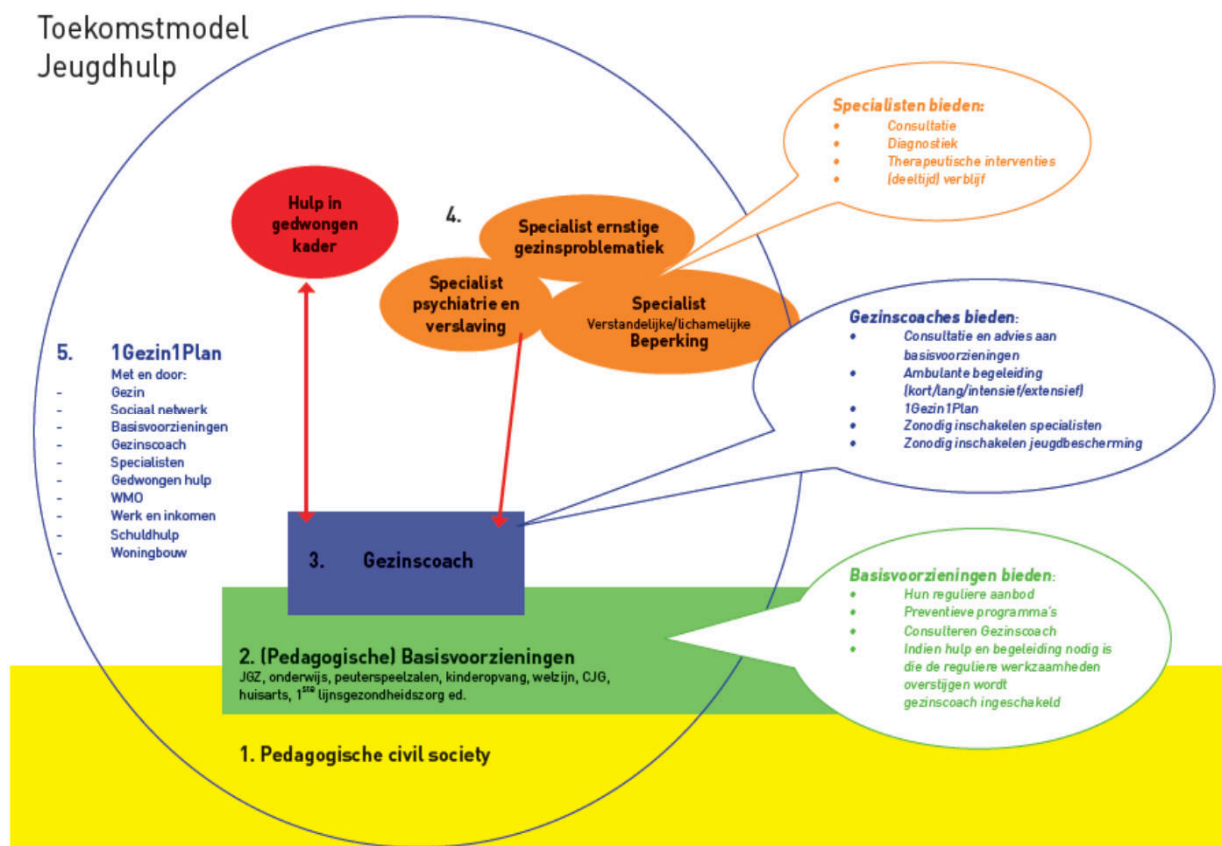
- 1) Alle jeugd telt. Het jeugdbeleid richt zich nadrukkelijk op alle jeugd. De focus ligt niet alleen op problemen, maar op het normale opgroeien en opvoeden. Wij willen bijdragen aan een positief opvoedklimaat door middel van een positief jeugdbeleid (stimuleren en kansen bieden).
- 2) Kind en de directe opvoedomgeving centraal. Het kind en de directe opvoedomgeving staan centraal.
- 3) Gezin is de basis. Het gezin is de basis en ouders/verzorgers zijn primair verantwoordelijk voor de eigen opvoeding van hun kind(eren). Zij kunnen daarop aangesproken worden, maar dit betekent ook dat zij in principe altijd betrokken worden bij zaken die spelen rond hun kind(eren). Hierbij wordt gewerkt volgens het principe één gezin, één plan, één regisseur.
- 4) Versterken eigen kracht. Het jeugdbeleid draagt bij aan het ondersteunen van ouders/verzorgers/opvoeders bij de opvoeding gericht op het versterken van de eigen kracht van het kind en de opvoedomgeving. Het gaat daarbij nadrukkelijk om het versterken van de opvoeding, niet om het overnemen daarvan.
- 5) Nadruk op vroegtijdig signaleren en preventief aanpakken in de eigen omgeving. Het jeugdbeleid draagt bij aan het verbeteren van de mogelijkheden tot het vroeg signaleren en aanpakken van eventuele (beginnende) problemen in de directe leefomgeving van het kind.
- 6) Sociaal netwerk is complementair. Naast de ouders/verzorgers zijn er veel mensen die een invloed (kunnen) hebben op de opvoeding van kinderen. Zij maken deel uit van de directe opvoedomgeving. Bij de uitwerking van het jeugdbeleid wordt rekening gehouden met deze informele sociale netwerken en wordt gekeken hoe deze aanvullend en ondersteunend kunnen zijn aan de opvoeding door de ouders/verzorgers.
- 7) Indien nodig snelle en slagvaardige specialistische hulp. Bij zwaardere problemen moet snel en slagvaardig specialistische hulp en advies ingezet kunnen worden. Daarbij geldt als uitgangspunt dat de uitvoering daarvan bij voorkeur ook in de directe leefomgeving van het kind plaatsvindt. Het gaat hierbij om het organiseren van integrale zorg rondom het gezin. Dit altijd weer volgens het principe één gezin, één plan en één regisseur.

2. Model voor de regio Noord-Limburg

Gemeenten in Noord-Limburg gaan uit van een model waarbij de preventie en jeugdhulp in de gemeenten wordt gebaseerd op 5 basiselementen:

1. De pedagogische civil society
2. De (pedagogische) basisvoorzieningen
3. Gezinscoaches (ook wel generalisten-jeugd genoemd)
4. Specialisten
5. Verbinding met andere domeinen door de werkwijze één gezin één plan één regisseur.
Dit is tevens de verbindende factor tussen de basiselementen.

In onderstaande afbeelding geven we aan hoe deze basiselementen zich tot elkaar verhouden. Daarna lichten we dit schema kort toe.

Bron: afgeleid van 'Partners in Jeugdbeleid'

1. De pedagogische civil society

Het fundament van het stelsel wordt gevormd door de pedagogische civil society: een vitale gemeenschap waar sterke sociale netwerken zijn, waar burgers elkaar ontmoeten en op elkaar kunnen terugvallen bij alledaagse vragen en problemen. Ook (gesprekken over) vragen op het gebied van opvoeden en opgroeien horen daarbij. De 'pedagogische kwaliteit' van de omgeving is van invloed op het opgroeien van kinderen en hun talentontwikkeling. Uiteraard spelen ouders/opvoeders daarbij de belangrijkste rol en zijn zij primair verantwoordelijk voor het opvoeden van hun kinderen. 'Mede opvoeders' zoals familie, buren, vrienden en tal van vrijwilligers (verenigingen op het gebied van sport, cultuur, etc.) zijn betrokken in het sociale netwerk en dragen (soms onbewust) bij aan het opvoeden en opgroeien van kinderen. De gemeenten in Noord-Limburg vervullen een stimulerende rol bij het versterken van de pedagogische kwaliteit van gemeenschappen.

2. De (pedagogische) basisvoorzieningen

Onder basisvoorzieningen verstaan we alle voorzieningen waar vrijwel alle ouders en jeugdigen al komen. Te denken valt aan: consultatiebureaus, peuterspeelzalen, kinderopvang, verenigingen, welzijnswerk, scholen, CJG's, huisartsen en andere 1^e lijnsvoorzieningen. De professionals van de basisvoorzieningen hebben een belangrijke rol in de preventie. Zij signaleren, adviseren en ondersteunen ouders en jeugdigen en spelen een belangrijke rol bij het versterken van de pedagogische civil society. Het versterken van de eigen kracht van gezinnen en het betrekken van sociale netwerken is standaard onderdeel van hun werkwijze.

De basisvoorzieningen zijn ook nauw betrokken bij de pilots die binnen het sociaal domein worden uitgevoerd: integraal werken, sociale wijkteams, gezinscoaches. Veel van de vragen over opgroeien en opvoeden kunnen de professionals van de basisvoorzieningen samen met het gezin goed oppakken en afhandelen. Op het moment dat professionals of vrijwilligers tegen zaken aanlopen die meer of andere expertise nodig hebben dan hun eigen deskundigheid kunnen zij bijvoorbeeld terecht bij de gezinscoach.

3. Gezinscoaches

De kern van het nieuwe stelsel zijn de gezinscoaches. Gezinscoaches spelen een cruciale rol in het verbeteren van de samenwerking rond gezinnen, het verhogen van de kwaliteit van jeugdhulp en het terugdringen van het gebruik van specialistische voorzieningen. De expertise van de huidige aanbieders van verschillende soorten ambulante hulp wordt in het team van gezinscoaches samengevoegd. Daarmee beogen we dat het aanbod doelmatiger en overzichtelijker wordt en dat kennis en expertise wordt uitgewisseld en er beter wordt samengewerkt. De gezinscoach is een generalistische professional die het gezin kent en een vertrouwensband opbouwt. Daarnaast kent de gezinscoach de partners uit de wijk en schakelt hiermee, biedt het gezin (praktische) ondersteuning waar mogelijk en haalt gespecialiseerde hulp erbij wanneer dat de meeste passende optie is.

De gezinscoaches werken in teamverband en pakken het merendeel van de vragen en problemen omtrent opvoeden en opgroeien samen met het gezin op. Ze zijn te vinden in de basisvoorzieningen en komen bij gezinnen thuis. De gezinscoaches zijn vrij toegankelijk voor ouders en jongeren. De begeleiding is zo kort als mogelijk en zo lang als nodig. Kenmerkend voor de gezinscoaches is dat zij het aanspreekpunt voor het gezin zijn en zij zorgen voor een integrale aanpak met zo min mogelijk verschillende gezichten (instellingen) voor het gezin. Een gezinscoach 'laat niet los', maar blijft bij het gezin betrokken. Ook vervullen zij een belangrijke adviserende en ondersteunende rol voor de professionals en vrijwilligers uit de basisvoorzieningen.

In 2013 en 2014 voeren we pilots met de inzet van gezinscoaches uit om de hierboven beschreven werkwijze te testen. Meer informatie over de pilot in Beesel vindt u in hoofdstuk 3.

4. Specialistische jeugdhulp

Bij specialisten gaat het om organisaties met specialistische expertise op het gebied van opgroeien en opvoeden in situaties waar sprake is van ernstige of complexe problemen ten gevolge van onder meer problematische gezinssituaties, psychiatrische stoornissen, verslaving en/of verstandelijke beperkingen. Gezinscoaches en specialisten werken samen vanuit het principe van: licht als het kan, (meteen) intensief als het moet. De specialist wordt ingezet door de gezinscoach, bijvoorbeeld op het gebied van consultatie, advies en behandeling. Specialisten zijn hierbij in beginsel ondersteunend aan gezin en gezinscoach. Het inschakelen van het gedwongen kader via de Raad voor de Kinderbescherming en de samenwerking met (gezins)voogden, jeugdreclassering en gesloten jeugdzorg wordt ook beschouwd als het inschakelen van een specialistische voorziening. Samenwerking volgens één gezin één plan één regisseur vormt ook daar de basis.

5. Verbinding met andere domeinen: Eén Gezin één Plan één Regisseur

Uitgangspunt van Eén Gezin één Plan is het versterken van de eigen kracht van een gezin, met de ouder als regisseur van het eigen gezinsleven. Ouders, jongeren, leden uit hun sociaal netwerk en betrokken instanties werken samen om de doelen van het gezin te realiseren. Met behulp van de werkwijze Eén Gezin één Plan één Regisseur wordt een integraal gezinsplan opgesteld. In dat plan worden de ondersteuning vanuit specialistische expertise maar ook vanuit de WMO, Werk en inkomen, schuldhulpverlening, volwassenenzorg en onderwijs met elkaar verbonden.

3. Pilot gezinscoaches Gemeente Beesel

3.1 Doelstelling

De pilot is gericht op onderzoek naar het functioneren van de generalist/ gezinscoach bij het ondersteunen en/of bieden van hulpverlening bij de opvoeding en het opgroeien.

De doelstelling onderbouwen we als volgt:

Inzichtelijk maken of het werken met gezinscoaches op basis van de vier omschreven rollen (paragraaf 3.3) bijdraagt aan het versterken van de pedagogische omgeving en de beoogde nieuwe zorgstructuur, specifiek het eerste compartiment “opvoeden ondersteunen” en het organiseren van specialistische hulp in het tweede compartiment “versterking ondersteunen”.

3.2 Doelgroepen

De doelgroepen van de gezinscoaches zijn:

- Ouders en jeugdigen met opvoed- en/of opgroevragen (van licht tot en met zwaar);
- Professionals en vrijwilligers van basisvoorzieningen die werken met ouders en/of jeugdigen (onderwijs, kinderopvang, peuterspeelzalen, verenigingen, welzijnswerk).

3.3 De rollen van de gezinscoaches

Opvoeden versterken	De gezinscoach als <u>ondersteuner van pedagogische basisvoorzieningen</u>. De gezinscoach is aanwezig bij pedagogische basisvoorzieningen waar ouders en/of jeugdigen komen. Hij/zij ondersteunt de professionals of vrijwilligers van de pedagogische basisvoorzieningen en gaat binnen de pedagogische basisvoorzieningen in gesprek met ouders. Denk hierbij aan kinderopvang, onderwijs, verenigingen, welzijnswerk etc.
	De gezinscoach als <u>partner van ouders en/ of jeugdigen</u> (partnership). Basishouding van de gezinscoach: de ouders en de jeugdige als vertrekpunt nemen, het activeren en versterken van de eigen kracht van een gezin en de sociale omgeving. Ouders en/of jeugdigen zijn partners in een traject en hebben hier ook een duidelijke eigen rol in. Een ondersteunings- of hulpverleningstraject wordt samen met de ouders en/of jeugdige opgepakt en ingevuld. De gezinscoach ondersteunt ouders en/of jeugdigen hierin volgens de methodiek van één Gezin één Plan. Er wordt niet alleen beroep gedaan op de eigen kracht van het gezin, waar nodig wordt ook een beroep gedaan op inzet van professionals en voorzieningen.
	De gezinscoach als <u>eerste ondersteuner bij opvoed- of hulpvragen</u>. De gezinscoach ondersteunt ouders of jeugdige zelf. In principe wordt de inzet van de gezinscoach vooraf niet afgebakend. De gezinscoach biedt alle ondersteuning en hulpverlening die nodig is voor het gezin en/of de jeugdigen en voor zover hij/zij dit te bieden heeft. Waar nodig haalt de gezinscoach er een specialist bij. De gezinscoach is de centrale figuur in het hulpverleningsproces en kan een breed scala van vragen/ problemen zelf met de hulpvrager aanpakken. De gezinscoach kan ook groepsaanbod verzorgen.

De gezinscoach betreft de (specialistische) zorg bij het gezin als dat nodig is.

De gezinscoach gaat samen met ouders en/ of jeugdigen kijken welke zorg nodig is. In principe is de gezinscoach de eerste ondersteuner voor het gezin. Mocht er andere ondersteuning nodig zijn dan die hij/zij kan geven zorgt de gezinscoach voor inzet van (specialistische) hulp. Deze hulp wordt zo thuisnabij en zo kort als mogelijk ingezet. De specialist is ondersteunend aan de gezinscoach. De gezinscoach blijft betrokken bij het gezin als eerste begeleider.

Indien ouders (tijdelijk) niet in staat zijn om de regie te houden over meerdere hulpverleningstrajecten zal de gezinscoach coördinatie van zorg organiseren.

3.4 De werkwijze van de gezinscoaches

De werkwijze van de gezinscoaches ziet er als volgt uit:

Generalistisch werken bij eenvoudige en/of enkelvoudige opvoed- en opgroevraagstukken

Wanneer gezinnen en/of jongeren kampen met relatief eenvoudige vragen of lichte problemen, is de ondersteuning van een gezinscoach erop gericht dat het gezin zo snel mogelijk het dagelijkse gezinsleven weer op kan pakken. Hij zal dit met relatief lichte ondersteuning – die hij zelf uitvoert – voor elkaar krijgen. Hij zet in op het activeren van het sociale netwerk en de eigen kracht van het gezin. Hij neemt hierbij vooral de rol van coach op zich en zet zijn expertise in om de ouders of jeugdige ondersteunen. Inroepen van andere of meer specialistische hulp is in de meeste gevallen niet nodig.

Generalistisch werken bij complexere of meervoudige opvoed- en opgroevraagstukken

Wanneer de problematiek complexer c.q. meervoudig van aard wordt, verandert ook de rol van de gezinscoach. Hij zal naast de rol van coach ook de rol van regisseur op zich nemen. Aan de ene kant begeleidt hij het gezin nog steeds zoveel mogelijk zelf en ondersteunt bij het activeren van eigen kracht en het sociale netwerk. Aan de andere kant zal hij aan de hand van een – samen met het gezin opgesteld – gezinsplan, andere meer specialistische hulp inschakelen. De gezinscoach is het centrale aanspreekpunt voor andere hulpverleners en fungeert indien nodig als zorgcoördinator. Naarmate de problematiek meer het karakter krijgt van multi-problem verschuift het accent meer naar de regisseursfunctie. Dit heeft als voordeel dat het gezin dezelfde hulpverlener kan blijven houden als er meer aan de hand blijkt te zijn dan in eerste instantie ingeschat. Aandachtspunten hierbij zijn de variatie in caseload die dit met zich meebrengt en de brede deskundigheid die dit vraagt. Ook stelt dit betrokkenen voor een extra uitdaging om de kosten in de gaten te houden.

Generalistisch werken bij gedwongen kader

Het team heeft ook een jeugdreclasseringsambtenaar en een jeugdbeschermer als gezinscoach. Indien er meldingen komen die reeds een ernstige of complexere vraag hebben, waarbij we denken dat er al snel een maatregel kan komen, worden JR of de JB reeds als gezinscoach ingezet. Hierdoor voorkomen we dat er al snel een overdracht moet plaats vinden. De casus is in het team bekend en gezamenlijk wordt er zsm een veiligheidsplan opgesteld om te kijken hoe de veiligheid van het kind gegarandeerd kan worden.

Generalistisch samenwerken met netwerkpartners

Indien er een zorgmelding binnen komt, wordt nav de casus al gekeken welke netwerkpartner er met een jeugdzorgmedewerker het eerste gesprek met het gezin voert. Bv. een jongere met een hulpvraag de jongerenwerker, een gezin met drugs/alc. problematiek preventiemedewerker alcohol en drugs. Hierdoor krijgen gezinnen niet met teveel verschillende gezichten te maken.

Generalistische hulp aan alle gezinnen

Generalistische hulp aan alle gezinnen bestaat uit de volgende taken:

- Werken vanuit een netwerk

De gezinscoach werkt omgevingsgericht, in de buurt, vanuit het centrum voor de gezondheidszorg Pro Vita of vanuit de vier Bredescholen en BC Broekhin. Hij legt hier op een laagdrempelige manier contact met de jeugdige en ouders en iedereen die vrijwillig of beroepsmatig met jeugdigen werkt. Hij is aanwezig in de wijk en vormt een netwerk met andere professionals binnen het jeugdn netwerk en Lokaal Zorgnetwerk en organisaties (CJG netwerklunches), zodat hij op de hoogte is van wat er leeft. Hij informeert andere professionals over zijn werkwijze en maakt duidelijk wat anderen van hem kunnen verwachten.

- Ondersteunen van pedagogische basisvoorzieningen

De gezinscoach onderhoudt contacten met algemene voorzieningen voor jeugdigen, zoals onderwijs, kinderopvang en peuterspeelzalen om de preventieve kracht van deze basisvoorzieningen te versterken (zoals het helpen bij het goed functioneren van de jeugdige op school, moeilijk gesprek met ouders) en vroegtijdige signalering te bevorderen. Hij werkt samen met professionals van lokale voorzieningen voor jeugdigen (jongerenwerk, leerplicht, politie, woningbouwcorporatie, WIZ (wonen, werken en zorg gemeente) bemoeizorg, welzijn, AMW). Hij brengt expertise en kennis in en maakt gebruik van de expertise en kennis van partners. Hij zorgt dat basisvoorzieningen en potentiële samenwerkingspartners goed bekend zijn met hem, het gezinscoachteam en zorg voor jeugd als geheel. Hij geeft handelingsgerichte adviezen aan professionals van basisvoorzieningen. Hij begeleidt andere professionals bij het signaleren van problemen bij jeugdigen en hun opvoeders en biedt desgewenst consult met betrekking tot de te volgen aanpak. Hij gaat indien nodig vanuit de pedagogische basisvoorzieningen zelf het gesprek aan met ouders waarna de start van een hulptraject kan volgen.

- Aansluiten bij de vraag en werken op maat

De gezinscoach werkt vraaggericht. Hij neemt van meet af aan positie in naast de jeugdige en ouder en licht toe wat hij te bieden heeft. Uitgangspunt is wat ouders nodig hebben bij de opvoeding van hun kind, waarbij de veiligheid centraal staat. Hij betreft hierbij ook het perspectief van de jeugdige. Hij werkt op basis van wederzijdse betrokkenheid en vertrouwen. Hij werkt 'op maat'. Dit betekent dat hij aansluitend bij vragen en wensen kortdurende of langer durende ondersteuning biedt en de ondersteuning invult op basis van de behoeften en wensen van het gezin.

- Helpen een gezinsplan op te stellen

De gezinscoach helpt de jeugdige of opvoeders een gezinsplan op te stellen. Hij gaat samen met hen na wat de verhouding tussen draaglast en draagkracht is. Hij hanteert hierbij een domein overstijgende en integrale werkwijze: samen met het gezin en de jeugdige kijkt hij niet alleen naar de opvoeding, maar indien nodig ook naar aspecten als werk, inkomen, wonen en welzijn. Hij helpt de jeugdige en ouders bij het formuleren van doelen voor de hulp en gaat na wie hen daarbij gaat helpen. Het uitgangspunt hierbij is licht als het kan en zwaar als het moet.

- Versterken eigen kracht

De gezinscoach richt zich op de mogelijkheden van het gezin zelf en in het netwerk van het gezin. Uitgangspunt hierbij is het activeren en versterken van de eigen kracht van het gezin en de jeugdige en de sociale omgeving. Hij ondersteunt opvoeders bij het zelf versterken van het sociale netwerk (familie, vrienden, kennissen) en het gebruik van voorzieningen in de buurt.

- **Versterken van de opvoeding**

De gezinscoach geeft advies en tips om preventief (eerste vormen van) lichte problematiek tegen te gaan. Waar mogelijk betreft hij ook het systeem en andere belangrijke hulp- en steunbronnen uit de omgeving van de jeugdige hierbij. Hij laat directe opvoedingstaken zo veel mogelijk bij de opvoeders liggen. Waar nodig motiveert en prikkelt hij opvoeders deze taken op zich te nemen. Bij het bieden van ondersteuning bij de opvoeding hanteert hij een oplossingsgerichte werkwijze. Hij gaat daarbij steeds na wat de jeugdige en opvoeders zelf kunnen. Hij biedt opvoeders handvatten om zelfstandig beslissingen te nemen en zorg te dragen voor de ontwikkeling van de jeugdige. Bij het versterken van de opvoeding heeft hij de 'blik naar buiten', oftewel de aandacht voor de andere systemen rond het gezin. Als de draagkracht tijdelijk te kort schiet, organiseert hij directe ondersteuning of praktische hulp zodat de ouders de opvoeding weer aan kunnen.

De volgende taken gelden aanvullend bij generalistische hulp aan gezinnen met complexe en meervoudige problematiek:

- **Versterken van andere domeinen**

De gezinscoach biedt ondersteuning bij het versterken van het gezin op andere domeinen. Hij gaat uit van een integrale aanpak. Meer concreet gaat het voor de jeugdige om het ondersteunen van het sociaal en maatschappelijk functioneren, het versterken van of toeleiding naar onderwijs of arbeid en vrije tijdsbegeleiding. Voor het gezin gaat het bijvoorbeeld om het organiseren van schuldhulpverlening, erbij halen van een arbeidsbemiddelende instantie, psychische hulp e.d. Hij sluit aan bij wensen en krachten, geeft advies, reikt gedragsalternatieven aan en draagt bij aan het stabiliseren van de situatie. Indien nodig en gewenst worden hierbij in overleg met het gezin andere hulp- en dienstverleners dan wel specialisten betrokken (zie onder).

- **'Erbij halen' gespecialiseerde hulp**

De gezinscoach gaat samen met jeugdige en gezin na welke aanvullende hulp nodig is. Dit vindt plaats in overleg met andere disciplines in het team. Hij legt, in overleg met het gezin, contact met hulp- en dienstverleners of met specialisten in het domein jeugd. Deze domeinspecialisten kunnen zowel deel uitmaken van zijn multidisciplinair team of aanvullend worden betrokken. Waar nodig bespreekt hij, in overleg met jeugdige en opvoeders, zijn vragen met collega's of specialisten binnen of buiten het team en gaat na of een specialistische diagnose nodig is. Indien nodig zorgt hij ervoor dat andere vormen van specialistische zorg ingeschakeld worden. Hij baseert zich hierbij op het principe één gezin, één plan.

- **Afstemmen van de hulp**

De gezinscoach verzorgt, waar dit gewenst is, namens de jeugdige of opvoeders de afstemming van de hulpverlening met professionals die werken op andere levensgebieden. In het kader van het gezinsplan, ondersteunt hij zo nodig het gezin bij het maken van afspraken met andere hulpverleners en ondersteunt bij de manier waarop de verschillende betrokkenen elkaar informeren over de voortgang van de hulp. Indien nodig en gewenst coördineert hij de hulp, waarbij hij de regie zoveel mogelijk bij het gezin laat. Hij volgt samen met het gezin de voortgang van de hulp die door andere hulp- en dienstverleners geboden wordt, bewaakt samen met het gezin het nakomen van afspraken en spreekt betrokkenen hier zo nodig op aan. Indien tijdelijk andere gespecialiseerde hulpverlening ingeschakeld wordt, blijft hij de vaste aanspreekpersoon. Ook na afronding van gespecialiseerde hulp blijft hij vast aanspreekpunt voor het gezin.

3.5 Samenstelling van het team gezinscoaches in de Gemeente Beesel

In de gemeente Beesel hebben we ervoor gekozen om een breed team neer te zetten. Het team bestaat uit ambulant medewerkers van MEE, Bureau Jeugdzorg en Wel.kom. De gezinscoaches zijn in staat om alle vormen van jeugdzorg op te pakken. Onder begeleiding van een gedragswetenschapper pakt het team alle zorgmeldingen op.

Bij signalen van mogelijke problematiek en/of complexe problemen is een vraaganalyse noodzakelijk. Hiervoor kan een slagvaardig en efficiënt multidisciplinair kernteam noodzakelijk zijn. Aan de basis van het gezinscoachteam is daarom een gedragswetenschapper, een GGZ psycholoog en een jeugdarts toegevoegd als vaste leden.

In alle gevallen brengen de verschillende teamleden input en advies in vanuit hun eigen discipline. Of het nu gaat om casuïstiekoverleg of deskundigheidsbevordering. Het team heeft het mandaat om te beslissen over de inzet van hulp. De inhoudelijke eindverantwoordelijkheid voor de inzet van specialistische hulp moet liggen bij de jeugdarts en/of de gedragswetenschapper.

Iedere gezinscoach beschikt over de volgende competenties:

- **Verheldert vragen en behoeften**

Luistert betrokken, actief en met open vizier naar jeugdigen en opvoeders en hun netwerk en biedt hen vertrouwen. Bouwt op professionele wijze een vertrouwensrelatie op, geeft ruimte en vraagt door naar verwachtingen, wensen en mogelijkheden om zeker te zijn dat de daadwerkelijke vraag of behoefte helder wordt. De daadwerkelijke vraag is leidend.

- **Versterkt eigen kracht en zelfregie**

Begeleidt jeugdigen en ouders bij het vinden van eigen oplossingen voor hun vragen. Motiveert, ondersteunt, informeert, adviseert en helpt hen om vaardigheden te ontwikkelen, keuzes te maken, het eigen netwerk aan te boren en hun eigen kracht en die van hun omgeving te versterken om tot gewenste resultaten te komen. Waar jeugdigen en opvoeders niet in staat zijn om de eigen kracht te benutten of geen netwerk hebben, blijft hij ondersteuning bieden of draagt de zorg over. Kent als basisstrategie het opzetten van een familie netwerk beraad.

- **Is zichtbaar en gaat op mensen af**

Erkent jeugdigen en opvoeders en wordt door hen gekend. Is een toegankelijk en laagdrempelig aanspreekpunt en gaat naar jeugdigen en opvoeders toe in hun eigen leefsituatie om latente of door anderen gesignaleerde vragen en behoeften te achterhalen en hen daarbij te ondersteunen. Profileert zich zelfbewust met zijn kennis van de lokale samenleving bij samenwerkingspartners en beleidsmakers op zijn werkgebied en op aanpalende terreinen.

- **Stimuleert verantwoordelijk gedrag**

Bevordert dat jeugdigen en opvoeders afhankelijk gedrag ombuigen in het nemen van eigen verantwoordelijkheid. Stelt wedervragen en daagt uit tot nieuwe inzichten. Helpt jeugdigen en opvoeders belemmerende patronen te doorbreken. Zoekt gezamenlijk naar oplossingen die binnen het vermogen van jeugdigen en opvoeders liggen en stimuleert tot het aanleren van effectief gedrag.

- **Stuurt aan op betrokkenheid en participatie**

Stuurt aan op betrokkenheid, verantwoordelijkheid en het benutten van het vermogen van jeugdigen en opvoeders om zelf hun situatie te verbeteren. Stimuleert dat jeugdigen en opvoeders eigenaar zijn van hun vragen op het gebied van zelfredzaamheid, participatie en

sociale samenhang. Zoekt de optimale balans tussen zelfwerkzaamheid van de jeugdigen en opvoeders en interveniëren en weet het nemen van eigen initiatief als professional goed te doseren.

- **Verbindt gezamenlijke en individuele aanpak**

Verbindt individuele vragen en behoeften met de potenties van vrijwilligers, burgers en organisaties op individueel en collectief niveau. Stimuleert hierdoor wederkerigheid, sociale samenhang en de gezamenlijke aanpak van sociale vraagstukken. Ondersteunt en coacht actief jeugdigen en opvoeders en vrijwilligers opdat hun activiteiten een optimaal resultaat hebben.

- **Werkt samen en versterkt netwerken**

Versterkt netwerken van jeugdigen en opvoeders. Ontwikkelt en ondersteunt samenwerkingsrelaties van jeugdigen en opvoeders, professionals, verenigingen, ondernemers en beleidsmakers zodat een integrale en doelmatige aanpak gerealiseerd wordt. Heeft een breed netwerk. Deelt verantwoordelijkheden, maakt gebruik van deskundigheid van anderen, draagt zijn eigen deskundigheid over en pakt taken op in interdisciplinaire samenwerking.

- **Beweegt zich in uiteenlopende systemen**

Beweegt zich gemakkelijk in de leefwerelden van jeugdigen en opvoeders en kan ook goed overweg met partnerorganisaties en beleidsmakers. Kan in zijn contacten met jeugdigen en opvoeders, professionals en instanties van perspectief wisselen en culturen en verschillende leefwerelden bij elkaar brengen. Kan omgaan met een grote diversiteit aan vragen, aanpakken en oplossingen op het gebied van jeugd en gezin.

- **Doorziet verhoudingen en anticipeert op veranderingen**

Heeft een antenne voor sociale verhoudingen tussen jeugdigen en opvoeders en organisaties. Signaleert en herkent mogelijke kansen, problemen en tekorten, waardoor hij preventief en proactief samen met jeugdigen en opvoeders hierop kan inspringen. Agendeert tekorten en kansen bij de juiste partijen. Bij dreigende escalatie of acute problemen grijpt hij tijdig in.

- **Bewaakt daar waar nodig de veiligheid van kinderen**

Bewaakt daar waar nodig de veiligheid van kinderen en weet daar waar nodig een veiligheidsplan te maken volgens de methodieken van SIGNS of Safety.

- **Benut professionele ruimte, is een lerende professional en is ondernemend**

Heeft professionele ruimte optimaal nodig om samen met jeugdigen en opvoeders, organisaties en professionals te ondernemen, te experimenteren en nieuwe mogelijkheden te creëren. Waar professionele ruimte ontbreekt, moet hij deze zien in te nemen. Biedt de best mogelijke kwaliteit, handelt oplossingsgericht, flexibel en doelmatig en reflecteert systematisch op zijn handelen. Maakt effecten zichtbaar, leert van ervaringen en deelt deze met collega's en partners.

Aansturing van het team gezinscoaches

De gezinscoaches pionieren met deze opdracht. Hoewel niet alle deelopdrachten voor de gezinscoaches nieuw zijn, vraagt het geheel van de taakstelling een behoorlijke inzet. Een goede aansturing van het team en de pilot in zijn geheel zijn daarom van groot belang.

De pilot concreet vormgeven met een projectaanpak, de pilot positioneren in de keten, de boer op gaan, partners motiveren, afspraken maken met partners, een team vormgeven, faciliteren, het team "scherp" houden en inspireren, sturen op de eigen kracht van het gezin, de ureninzet van de gezinscoaches bewaken, en resultaten monitoren behoren tot de taken van de projectleider.

3.6 De positionering van het team gezinscoaches

In de gemeente Beesel werken de gezinscoaches vanuit het gemeentehuis en het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG). Het CJG heeft een loket in het centrum voor gezondheidszorg Pro Vita.

De front - office van het CJG team bestaat uit medewerkers van de jeugdgezondheidszorg en MEE. De front - office verstrekt informatie en advies (individueel en groepsgericht) via gesprekken, de website en per telefoon en biedt licht pedagogische ondersteuning (hierbij kan ook gebruik gemaakt worden van partners uit het netwerk). Tevens organiseren de medewerkers netwerklunches en themabijeenkomsten. De back -office bestaat uit het team gezinscoaches. Zij werken vanuit de vier brede scholen (Bösdael in Reuver, de Triolier en de Meander in Offenbeek en 't Spick in Beesel) en het VO BC Broekhin.

3.7 Herinrichting van de toegang tot jeugdhulp

Een belangrijke taak van de gezinscoach bestaat uit het 'erbij halen' van gespecialiseerde hulp. Welke werkzame factoren spelen hierbij een rol en wat betekenen deze voor de herinrichting van het stelsel?

Knelpunten die in de jeugdzorg rond de huidige indicatieprocedures ervaren worden, zijn dat ze te bureaucratisch zijn, los staan van het hulpverleningsproces en zijn gericht op de inzet gespecialiseerde zorg, en veel minder op het benutten en versterken van de eigen kracht, het sociaal netwerk en de nulde en eerste lijn. De gemeente Beesel ziet in de transitie van jeugdhulp een kans om deze knelpunten op te lossen. Belangrijk daarbij is dat bij de herinrichting van de toegang tot jeugdhulp de beschikbare kennis over effectieve besluitvorming wordt benut. Onderstaand formuleren we, op basis van beschikbare kennis, vijf factoren die bepalend zijn voor een effectieve besluitvorming. Aansluitend geven we antwoord op de vraag wat de toepassing van deze kennis betekent voor de herinrichting van de toegang.

Effectieve besluitvorming vindt plaats:

1. in dialoog met ouders en kinderen;
2. in een doelgericht, gestructureerd en inzichtelijk (transparant) besluitvormingsproces;
3. in een cyclisch proces, als onderdeel van de hulpverlening;
4. vanuit een integrale blik (kind-, gezins-, omgevingsfactoren) en een integrale aanpak (één Gezin één Plan);
5. met goed toegeruste professionals.

Deze werkzame factoren betekenen het volgende voor de herinrichting van de toegang tot jeugdhulp:

1. Beslissen in dialoog met ouders en kinderen

Dit uitgangspunt betekent: praten met ouders en kinderen in plaats van over hen. Ze laten meedenken over wat de kern van hun problemen is, wat zij het belangrijkste vinden om aan te werken, welke mogelijkheden/oplossingen zij zelf hebben of kunnen bedenken en laten meebeslissen over welke hulp het beste aansluit bij hun vraag en mogelijkheden. Deze kennis toepassen in de praktijk heeft grote gevolgen voor de inrichting van de toegang en de daarmee samenhangende overlegsituaties.

Gevolgen voor inrichting toegang

Beslissen in dialoog met ouders en kinderen betekent dat er een samenwerkingsrelatie moet bestaan met deze ouders en kinderen. Er moet tijd zijn om tot een goede dialoog te komen. Soms kan een kort gesprek voldoende zijn om samen tot een goed besluit te komen. Andere keren is er intensief contact nodig om vertrouwen te winnen voordat de echte vragen en problemen bespreekbaar zijn en ouders open staan voor verandering. Dit pleit voor een flexibele inrichting van de jeugdhulp. Waarin

hulpverleners kunnen doen wat nodig is en in het tempo dat het gezin past samen kunnen beslissen of de inzet van meer of andere hulp gewenst is. Maar het vraagt ook om training van professionals gericht op vaardigheden en attitude verandering en een cultuuromslag binnen de organisaties waar zij werken. De rechten van het kind zijn leidend.

Gevolgen voor overlegsituaties

Denk daarbij aan de huidige netwerk overleggen, ZAT's casuïstiekbesprekingen, multidisciplinaire teams, consultatieteams, indicatiecommissies etc. Daarbij is het belangrijk onderscheid te maken in de verschillende doelstellingen die dit soort overleggen hebben; waar zijn ouders wel/niet bij? Ouders en jeugdigen zijn belangrijke gesprekspartner in gesprekken waarin plannen worden gemaakt en beslissingen worden genomen over hun gezin of waarin een specialist over hun situatie wordt geconsulteerd. Ouders en jeugdigen zijn niet bij intervisie, beleidsoverleg, werkbesprekingen en anonieme consultatie of consultatie met toestemming van ouders.

2. Beslissen is een doelgericht en gestructureerd besluitvormingsproces

Gezinscoaches moeten werken volgens een structuur die het hulpverleningsproces, inclusief het besluitvormingsproces, stuurt en ondersteunt. Dit komt de kwaliteit van de zorg ten goede. En daarmee zijn ook transparantie en verantwoording mogelijk. Voor de inrichting betekent dit dat de gemeente met aanbieders afspraken maakt over transparantie en verantwoording op zodanige wijze dat dit geen extra belasting is voor professionals, maar juist het doelgericht en gestructureerd werken versterkt.

3. Beslissen in een cyclisch proces, als onderdeel van de hulpverlening

Beslissen over hulp maakt idealiter deel uit van ieder hulpverleningsproces, evenals het evalueren en tussentijds bijstellen ervan. Veelal beslist een hulpverlener over de hulp die hij zelf in gaat zetten (of afsluiten, of bijstellen), wanneer nodig beslist hij over het inschakelen van extra ondersteuning. Ook dit pleit voor een flexibele inrichting van de jeugdhulp. Waarin hulpverleners kunnen doen wat nodig is en in het tempo dat het gezin past samen kunnen beslissen of de inzet van meer/minder dan wel andere hulp gewenst is.

4. Beslissen op basis van een integrale blik en een integrale aanpak

Als er veel problemen in een gezin zijn, is er soms weinig ruimte om nieuwe opvoedingsvaardigheden te leren. In dergelijke situaties is een afgestemde aanpak voorwaarde voor succes. Dit vraagt bij de inrichting om randvoorwaarden voor integrale planvorming en dito besluitvorming, niet alleen binnen het domein van jeugdhulp, maar ook met het sociale domein, onderwijs, werk en inkomen en justitiële circuit en investeren in regionale samenwerking op basis van één Gezin één Plan.

5. Met goed toegeruste professionals

Toepassing hiervan betekent dat professionals die mogen beslissen over de inzet van (specialistische) jeugdhulp goed toegerust zijn op het gebied van de meest voorkomende opvoed- en opgroevragen en hoe deze ontstaan en of deze voortkomen uit gezinsomstandigheden of kindkenmerken (inclusief van psychiatrische aandoeningen, verstandelijke of lichamelijke beperkingen). Ook een flexibele organisatie van zorg is cruciaal: waarbij professionals kunnen doen wat nodig is, specialisten rechtstreeks kunnen consulteren of inschakelen. Maar ook zo nodig in de avonden of op zaterdagochtend een netwerkgesprek of -bijeenkomst kunnen begeleiden.

3.8 Samenwerkingspartners

Huisartsen

Huisartsen spelen een belangrijke rol in de zorg voor jeugd. Zij mochten al doorverwijzen naar jeugd-GGZ, maar krijgen in de nieuwe jeugdwet de bevoegdheid om door te verwijzen naar alle vormen van jeugdzorg die in de gemeente beschikbaar zijn. De gemeente is verantwoordelijk voor de financiering van de jeugdhulp die door de huisarts wordt voorgeschreven aan jongeren (hetzelfde geldt voor medisch specialisten en jeugdartsen). Er zullen dus nog altijd verschillende toegangswegen naar jeugdhulp zijn. Omdat gemeenten bestuurlijk verantwoordelijk zijn voor goede uitvoering en verantwoordelijk zijn voor de financiering van de jeugdzorg, is het belangrijk om goede afspraken te maken met huisartsen. Deze afspraken zijn niet alleen belangrijk omdat we de vragen van onze inwoners zoveel mogelijk vanuit dezelfde uitgangspunten en principes willen opvangen, maar ook omdat we de ondersteuning die geboden wordt niet afhankelijk willen maken van de toegangsweg die de inwoner kiest.

Specialisten

Bij specialisten gaat het om organisaties met specialistische expertise op het gebied van opgroeien en opvoeden in situaties waar sprake is van ernstige of complexe problemen ten gevolge van onder meer problematische gezinssituaties, psychiatrische stoornissen, verslaving en/of verstandelijke beperkingen. Gezinscoaches en specialisten moeten gaan samenwerken vanuit het principe: licht als het kan, (meteen) intensief als het moet. De specialist wordt ingezet door de gezinscoach, bijvoorbeeld op het gebied van consultatie, advies en behandeling. Specialisten zijn hierbij in beginsel ondersteunend aan gezin en gezinscoach. De cliënt staat centraal. Behandeling vindt in principe ambulant (in de directe omgeving van het kind / het gezin) plaats. Maar het kan nodig zijn dat de jeugdige (tijdelijk) in een specialistische voorziening verblijft. In 2014 geven we de samenwerking met de specialisten verder vorm. Dit doen we door op regionaal niveau met de specialisten in gesprek te gaan.

4. Vormgeving van de pilot vanaf 2011

Vanaf 2011 is de Gemeente Beesel uitgegaan van een CJG als front - office voor lichte vragen rondom opvoeden en opgroeien. Het bleek dat er weinig vragen binnen kwamen. Het CJG was nog te onbekend voor ouders en professionals. Daarom heeft het CJG zich vooral ingezet om te komen tot een goede informatievoorziening over opvoeden en opgroeien via de website en bekendheid te krijgen via netwerkbijeenkomsten. Het CJG is gaan netwerken om op die manier te zorgen, dat netwerkpartners elkaar ontmoeten en de lijntjes korter worden. Tevens organiseert het CJG thema bijeenkomsten rondom opvoeden en opgroeien in samenwerking met de lokale welzijnsorganisatie Wel.kom.

Het CJG team bestaat uit medewerkers van de Jeugdgezondheidszorg en MEE. Hun taakstelling vanaf 2015 blijft de front - office voor informatie en advies (individueel en groepsgericht), gesprekken over lichte opvoedingsvragen aan het loket in het centrum voor gezondheid Pro Vita, beheer van de website en telefoon en het bieden van licht pedagogische ondersteuning (hierbij kan ook gebruik gemaakt worden van partners uit het netwerk). Het organiseren van netwerklunches en het houden van thema bijeenkomsten blijft ook tot de taak van het CJG behoren.

4.1 Activiteiten vooruitlopend op de start van de pilot (2012)

Het CJG in de Gemeente Beesel startte in 2012 met één generalist voor de doelgroep ouders/kinderen basisscholen. Dit ontstond door samenwerking tussen het onderwijs, BJZ en de gemeente Beesel. Deze gezinscoach werd bekostigd vanuit Kerobei (onderwijs), de middelen van SMW (1 d.d.), door BJZ (3 d.d.) voor deelname aan de ZAT teams en meer-uren op scholen, door CJG gemeente Beesel (2 d.d.) Deze uren werden in 2012 vooruitlopend op de pilot al als functie generalist/gezinscoach in het CJG extra ingezet.

De gezinscoach werd in 2012 toegevoegd aan de ZAT teams (in principe elke bijeenkomst) van de 4 brede scholen met de volgende taken:

- Direct (ondersteunend) contact met ouders/verzorgers en of kinderen/jeugdigen;
- Ondersteunend aan vragen vanuit de leerkrachten;
- Analyse en /of diagnose van de ondersteuningsvraag;
- Verbinding tussen de netwerken met collega BJZ, het jeugdnetwerk en lokaal zorgnetwerk.

De Gemeente Beesel heeft sterke netwerken die in de laatste jaren door het CJG versterkt en met elkaar in verbinding zijn gebracht. In de ZAT's van de scholen, het jeugdnetwerk en het lokale zorgnetwerk zitten de volgende partners:

- Bureau Jeugdzorg Limburg;
- GGD Limburg Noord/ wijkverpleegkundigen en jeugdarts;
- CJG MEE;
- Onderwijs, peuterspeelzalen en kinderopvang;
- Wel.kom; AMW en jongerenwerk;
- Vincent van Gogh preventie verslavingszorg en (jeugd)bemoeizorg;
- Politie/ BOA;
- WIZ (wonen, inkomen en zorg)
- Woningbouw vereniging; woongoed 2000;
- Leerplicht.

Ook in deze netwerken is het vanzelfsprekend om uit te gaan van de gezinssituatie en de omgeving en niet alleen van het kind of alleen de ouder/ volwassene. We informeren alle netwerkpartners vanaf het begin van de pilotfase over de nieuwe ontwikkelingen in de Gemeente Beesel. Hiervoor gebruiken we de CJG netwerkklunches die 4 x per jaar georganiseerd worden. Deze netwerkklunches geven de mogelijkheid om elkaar te ontmoeten en beter te leren kennen. Maar tevens wordt hierdoor de verbinding tussen de netwerken en netwerkpartners versterkt. De wethouder is nauw betrokken bij de pilot en de verdere ontwikkelingen rondom jeugdzorg. Wij vinden die betrokkenheid erg belangrijk. We zien dan ook dat de netwerkklunches steeds beter bezocht worden en de vraag naar goede informatie over transitie en transformatie groot is. Wij gaan er ook vanuit dat al onze partners het uitgangspunt één gezin, één plan één regisseur straks gaan onderschrijven en hieraan mee gaan werken.

4.2 Doorontwikkeling CJG richting Jeugdzorg in 2013

In 2013 zijn gesprekken met meerdere partners gestart. De gemeente Beesel, het onderwijs en de provincie Limburg (compensatie bezuinigingen BJZ) stelden extra middelen beschikbaar om de doorontwikkeling van het CJG richting Jeugdzorg vorm te geven. MEE en Wel.kom waren ook bereid om mee te werken aan de nieuwe uitdaging. Ook regionaal werd de kapstok opgesteld en met regionale partners gesproken over de invulling van de taken en verwachtingen van gezinscoaches. Duidelijk werd, dat elke gemeente in Noord-Limburg uitgaat van dezelfde werkwijze van generalistisch werken. Alleen elke gemeente maakt dat op maat, passend binnen zijn eigen gemeente. Belangrijk is elkaar te blijven volgen en van de sterke kanten van elkaar te leren. Dat doen we middels het regionale overleg pilot gezinscoaches waar naast beleidsmedewerkers ook de projectleiders van de pilots aan deelnemen. Tijdens dit overleg wisselen we ervaringen met elkaar uit en bekijken we waar we samen in op kunnen trekken.

In de gemeente Beesel werden gesprekken gevoerd met de partners BJZ, MEE, GGD, Lionarons (GGZ) en Wel.kom. Samen werd er gekeken welke expertise er in het lokale team nodig is om voldoende expertise in huis te hebben en een werkwijze te kunnen voeren die past bij de gedachte van generalistisch werken en de toegang in de Gemeente Beesel zo laagdrempelig mogelijk kan maken.

In de Gemeente Beesel hebben we ervoor gekozen om een breed team neer te zetten.

- Een team met een brede expertise. Medewerkers met kennis over mensen met een beperking (MEE), jongerenwerker die de jeugd ook op straat ontmoet (Wel.kom), jeugdhulpverlening, jeugdreclassering en jeugdbescherming, gedragswetenschapper (BJZ) en jeugd GGZ (Lionarons);
- Vanaf 2014: Jeugdarts (GGD) en kennis/ advies mbt leefstijl (gezondheid) voor jeugdigen (GGD);
- Lionarons (GGZ) en de jeugdarts zijn partner in het casuïstiekoverleg en de intermediairs voor de huisartsen. Bij hen kunnen de gezinscoaches ook voor consult terecht. Bij de GGD verpleegkundige kan men terecht voor advies rondom leefstijl;
- Een team dat in staat is om alle vormen van Jeugdzorg te kunnen oppakken, expertise met elkaar te delen en van elkaar te leren;
- Een team dat alle casussen jeugd in de gemeente Beesel in 2013 - 2014 oppakt. Alle zaken die nu bij BJZ bekend zijn in de gemeente Beesel worden in 2013 - 2014 overgedragen aan het gezinscoachteam;
- Een team dat in staat is alle zorgmeldingen op te pakken onder begeleiding van een gedragswetenschapper. De zorgmeldingen komen rechtstreeks binnen via de mail. Een medewerker van BJZ en een andere netwerkpartner gaan mee naar het gezin/ jongere. Indien uit de melding al blijkt dat er een bepaalde expertise of ernst aanwezig is, wordt die partner

ook meegenomen (bv. bij jongeren met drugsproblematiek gaat de preventie medewerker VvG direct mee). Hiermee voorkomen we heel veel gezichten en informatie extra.

Front office CJG 2013	Partners	Uren per week	Financiën
	MEE	10	CJG middelen Gemeente Beesel
	JGZ	4	CJG middelen Gemeente Beesel
Back office CJG: gezinscoachteam 2013	Partners	Uren per week	Financiën
	MEE	2 medewerkers regulier 8 uur/ 4 uur extra inzet	MEE Gemeente Beesel
	Wel.kom	1 medewerker regulier 8 uur/ 4 uur extra inzet	Wel.kom Gemeente Beesel
	Lionarons GGZ	2 uur	Gemeente Beesel
	BJZ	8 uur 4 uur onderwijs	Gemeente Beesel BJZ regulier Onderwijs Kerobei
	BJZ regulier gemeente Beesel inzet in pilot	JHV Jeugdbeschermer Reclasseringsambtenaar gedragwetenschapper teamleider	BJZ
	Projectleider	4,5 uur	Gemeente Beesel
	BJZ gezinscoach op VO onderwijs en BO onderwijs	8 uur	Provincie compensatie bezuinigingen 2013 BJZ
	Ondersteunend medewerker voor administratieve taken en PR	2 uur	Gemeente Beesel

4.3 De werkplaatsen

Het team werkt vanuit het gemeentehuis in Reuver, het centrum voor gezondheid Pro Vita, de 4 brede scholen Bösdal, Triolier, Spick en Meander en het VO BC Broekhin.

4.4 De bereikbaarheid

Het gezinscoachteam is bereikbaar via gezinscoaches@cjbbeesel.nl en/of via telefoonnummer: 0774749290. Tevens zijn ze bereikbaar via kinderopvang, peuterspeelzalen en basisscholen. Met het onderwijs zijn er afspraken met IB'rs om de gezinscoach in te zetten bij een hulpvraag. Ouders kunnen de gezinscoaches bereiken via het loket in het centrum voor gezondheidszorg Pro Vita op woensdagmorgen, via de mail of telefoon.

5. Ervaringen met de pilot gezinscoaches

- Het team moest aan elkaar wennen. Ieder vanuit zijn/ haar eigen expertise en werkwijze moest een cultuuromslag maken. Is de nieuwe werkwijze wel haalbaar? Hebben we voldoende tijd beschikbaar? We zagen na een half jaar dat het team erg enthousiast was en er samen de schouders onder wil zetten om het een succes te laten worden;
- De tijd met name is een knelpunt. Naarmate de bekendheid met het fenomeen gezinscoaches groeit, komen er meer vragen binnen. Hoeveel fte hebben we nodig om ook volgens de nieuwe werkwijze te werk te gaan?;
- Er wordt minder doorverwezen, maar die tijd wordt geïnvesteerd door de gezinscoach zelf. Hoe gaan we straks de financiën en de tijdinvestering beheren?;
- Hoe kunnen we de lichte opvoedingsvragen toch direct bij het CJG front - office laten of moeten we toch alle vragen oppakken? Zit er altijd een vraag achter de vraag?;
- BJZ taken moeten taken van iedereen worden. Niet vasthouden aan het oude, maar je collegae van de andere instellingen meenemen naar de zorgmeldingen. Dit wordt als zeer leerzaam en prettig ervaren;
- Er moet bijgeschoold worden op verschillende punten: familienetwerkberaad, veiligheidsplan en werken met één gezin, één plan. Hoe gaan we dit aanpakken en financieren? Kunnen we dit regionaal oppakken met andere gezinscoaches?;
- Hoe belangrijk wordt de digitale bereikbaarheid? Met name de jongerenwerker 'appt' veel met de jongeren. Moeten we nu niet de stap maken naar digitale dossiers? In 2014 is de start gemaakt om met Blogboek te gaan werken;
- Er is administratieve ondersteuning nodig om alle randvoorwaarden telefoon, computers, notulen uit te werken; hiervoor heeft de gemeente Beesel zelf 2 uur per week beschikbaar gesteld;
- Goede communicatie rondom de pilot is erg belangrijk. Er is een communicatieplan gemaakt bij de start, maar die moet verder uitgewerkt worden;
- Er worden bijeenkomsten georganiseerd om de pilot toe te lichten. We informeren onderwijs, peuterspeelzalen en kinderopvang;
- Hier komt een mooi initiatief van een kinderopvangorganisatie uit voort, die in samenwerking met Kentalis, Mutsaersstichting, Twinkeling en PSW onderzoeken hoe kwetsbare kinderen thuis nabij opgevangen kunnen worden ipv met een busje naar Venlo of Horst;
- Er worden netwerklunches georganiseerd waarbij de wethouder uitleg geeft over jeugdzorg transitie en transformatie en het team gezinscoaches zich voorstelt;
- Bij de opening van het nieuwe centrum voor gezondheid Pro Vita wordt ook aandacht besteed aan de transitie Jeugdzorg en zijn informatiefolders uitgedeeld;
- De Raad werd tijdens een werkvergadering geïnformeerd over de stand van zaken rondom jeugdzorg;
- Voor jongeren hebben we de Facebook fanpage 'Jong in Beesel' ontworpen om hen onder andere te gaan informeren over de inrichting van de jeugdzorg. Hoe bereiken we alle jongeren?;
- De projectleider moet zich ook meer op de regionale pilots richten om o.a. samenwerking mbt monitoring en registratiesystemen te onderzoeken. Leren van elkaars sterke punten;
- Reclassering en jeugdbescherming in het team, waardoor er weinig overdracht hoeft plaats te vinden en van elkaar kunnen leren hoe zaken werken;
- Tevredenheid op scholen, peuterspeelzalen en kinderopvang met betrekking tot de laagdrempeligheid, het bekende gezicht op school dat ze direct kunnen aanspreken;
- Het terugbrengen van de ZAT bijeenkomsten naar enkele per jaar voor de korte lijnen en elkaar informeren, want de gesprekken vinden nu zsm plaats en niet meer één keer in de zes weken;

- Het schietincident in november 2013 in Reuver, waarbij slachtoffers vielen, laat zien hoe waardevol het gezinscoach team is. Dichtbij, professioneel en snel op de plaats waar ouders, kinderen en professionals samenkomen.

6. Doorontwikkeling pilot 2014

We zien een goede ontwikkeling in 2013/2014. Maar we zijn er nog niet en de transitie staat voor de deur. Hoewel de transformatie per 1 januari 2015 nog geen feit is, zien we wel al effect. We zien dat de vragen steeds meer naar het voorveld worden gelegd. Minder zware vragen, maar wel meer. Preventie door al eerder de vragen rondom opvoeden en opgroeien te stellen. We gaan aan de slag om de toegang jeugdhulpverlening te regelen. Voor de komende tijd staan daarom de volgende activiteiten op de agenda:

6.1 Doorontwikkeling van de pilot

Het komende jaar staat de borging van het gezinscoachteam centraal. Bij de doorontwikkeling staan de zorgen om een goede bezetting van het team voorop. We onderzoeken hoeveel fte we als gemeente nodig hebben om een sterk team te kunnen vormen. Een team dat alle vragen kan oppakken volgens de werkwijze waar we voor staan.

- Hiervoor hebben we in 2014 de 8 uren per week van BJZ (bezuiniging), 4 extra uren van MEE en 4 extra uren van Wel.kom zeker nog extra nodig om alle casussen die nu in de gemeente Beesel door andere BJZ medewerkers worden uitgevoerd, naar ons eigen gezinscoachteam over te brengen.
- De ureninzet van de projectleider bedraagt nu 4,5 uur per week. Om meer met de andere projectleiders in de regio te kunnen samenwerken om de monitoring, afstemming van de projecten en deskundigheidsbevordering af te stemmen zijn er extra uren nodig. We verhogen in 2014 de inzet met 4 extra uren per week.
- Het team heeft nu 2 uur per week administratieve ondersteuning. Gezien de hoeveelheid werk dat op ons afkomt om de evaluatie, de monitoring, en de communicatie zetten we hier 2 uur extra per week in.

In de tweede helft van 2014 leggen we naar de moederorganisaties nogmaals de nadruk op de competenties van de gezinscoaches. Er zijn in de wet en de concept AMVB een aantal minimale eisen gesteld die borgen dat een deskundige met de juiste kennis en vaardigheden de taken rondom de toegang uitvoert. In de concept AMVB is vastgelegd dat minimale deskundigheid in de toegang vereist is rondom:

- Opgroei- en opvoedingsproblemen, psychische problemen en stoornissen;
- Opvoedingssituaties waardoor jeugdigen mogelijk in hun ontwikkeling worden bedreigd;
- Taal- en leerproblemen;
- Somatische aandoeningen;
- Lichamelijke of verstandelijke beperkingen;
- Kindermishandeling en huiselijk geweld.

Naast bovenstaande moeten alle gezinscoaches ook over een beroepsregistratie beschikken. Ook dit bespreken we met de moederorganisaties.

Ook de mandatering staat op de agenda. Het gaat hierbij om:

- het mandaat om beslissingen te nemen over inzet van specialistische hulp en
- het mandaat voor toeleiding naar het gedwongen kader. Gezinscoaches moeten gemandateerd zijn om een verzoek tot onderzoek bij de Raad voor de Kinderbescherming te doen.

6.2 Scholing/deskundigheidsbevordering

De gezinscoaches volgen minimaal de volgende trainingen:

- Eén gezin één plan één regisseur;
- Het maken van een veiligheidsplan;
- Een familienetwerkberaad organiseren.

De trainingen worden op regionaal niveau georganiseerd. De projectleiders van de pilots gezinscoaches onderzoeken de opleidingsmogelijkheden. Hierbij is het dilemma:

- behouden we de huidige medewerkers van MEE en BJZ ivm de reorganisatie en bezuinigingen binnen hun organisatie?
- Investeren we dit jaar in gezinscoaches, die er volgend jaar niet meer zijn?

6.3 Bereikbaarheid van de gezinscoaches

De gezinscoaches zijn zoals eerder beschreven op verschillende manieren te bereiken.

De basisinfrastructuur vraagt nog om enige verbetering. Zo blijkt het inspreken van de voicemail drempelverhogend te werken en gaan we werken met telefonische bereikbaarheidsdiensten.

Ook de bereikbaarheid via het loket in het centrum voor de gezondheidszorg vraagt om aanpassingen. Deze aanpassingen brengen we de komende periode in kaart en zoeken daar een oplossing voor.

6.4 Communicatie

Begin 2014 zijn we gestart met het opstellen van een gedegen communicatieplan (zie hiervoor bijlage I). De benodigde acties werken we uit in het uitvoeringsplan.

6.5 Blogboek:

Een belangrijk uitgangspunt bij de jeugdzorgtransformatie is het in de eigen kracht zetten van het gezin. Blogboek is een online communicatiemiddel dat de ouderregie kan bevorderen.

- De gezinscoach jongerencoach verdiept zich in 2014 in de mogelijkheden van het gebruik van Blogboek;
- De jongerencoach traint de andere gezinscoaches (train de trainer), zodat zij gedurende 2014/2015 hier ook mee gaan werken;
- We gaan met jongeren alvast aan de slag om blogboek te implementeren;
- De jongerencoach krijgt hiervoor 4 uur per week extra inzet.

Voorlopige ervaringen:

- Hij heeft Blogboek reeds bij enkele gezinnen geïntroduceerd;
- Enkele gezinnen gaven aan de meerwaarde van Blogboek zeker te zien;
- Het invullen en bijhouden van Blogboek voelt wel als extra belasting;
- De jongerencoach zoekt samen met het gezin naar een oplossing die passend is.

De pilotbeschrijving Blogboek in conceptvorm is als bijlage II opgenomen.

6.6 Implementatie Meldcode Huiselijk Geweld en Kindermishandeling

Op 1 juli 2013 is de Wet verplichte meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling in werking getreden. Deze wet verplicht organisaties waarin professionals met huiselijk geweld en kindermishandeling te maken kunnen krijgen met een meldcode te werken. De meldcode bevat een praktisch stappenplan dat ondersteuning biedt bij het omgaan met signalen van huiselijk geweld en kindermishandeling. Op dit moment zijn we bezig met het schrijven van een meldcode voor de medewerkers gemeente Beesel Klantenbalie front-office, Wmo-consulenten, bijstandsconsulenten, leerplichtambtenaren, maar ook voor de front- en back-office medewerkers van het CJG. Na vaststelling van de code door het college wordt de meldcode in het gezinscoachteam geïmplementeerd. De meldcode is in concept vorm als bijlage III aan het projectplan toegevoegd.

6.7 Samenwerking met de huisartsen

Het is belangrijk dat gezinscoaches en huisartsen elkaar weten te vinden. Beiden zijn in het centrum voor de gezondheidszorg Pro Vita vertegenwoordigd. De aanwezigheid van de jeugdarts en de GGZ psycholoog in het gezinscoachteam is eveneens een factor die de samenwerking kan bevorderen.

Met de huisartsen zijn we de volgende samenwerkingsafspraken gemaakt:

- Gezinscoaches vragen – via een toestemmingsverklaring – aan de cliënt toestemming om de huisarts te informeren. De gezinscoach informeert de huisarts via de mail van de huisartsenpraktijk over de betrokkenheid bij de desbetreffende cliënt;
- Voor overleg met de huisarts neemt de gezinscoach telefonisch contact op met de huisartsenpraktijk. De gezinscoach laat zijn telefoonnummer achter en wordt dezelfde middag door de huisarts teruggebeld;
- Huisartsen benaderen de gezinscoaches via het mailadres van het team. Daarnaast kunnen huisartsen ook contact opnemen met de jeugdarts die aan het gezinscoachteam is verbonden. De jeugdarts maakt de afweging welke informatie van belang is voor de gezinscoaches. Deze informatie wordt tijdens de teamvergadering ingebracht.

De komende periode onderzoeken we de rol van de POH-er GGZ in het gezinscoachteam. Daarnaast gaan we inzetten op de bewustwording bij huisartsen en de POH-er GGZ dat daar waar gezinsdynamische factoren een negatief effect hebben op herstel, de gezinscoaches een belangrijke rol in kunnen spelen.

Voor deze doorontwikkeling van de pilot in 2014 vragen we aan de provincie een financiële bijdrage.

- In 2012 en 2013 heeft de gemeente zelf € 50.000 ingezet om de pilot te ontwikkelen. In 2013 heeft de gemeente Beesel zelf de 4,5 uren van de projectleider, 8 uren BJZ, 4 uren MEE, 4 uren Wel.kom en 2 uren administratieve ondersteuning gefinancierd.
- Ook het onderwijs heeft in 2012 en 2013 een bijdrage geleverd door de uren van SMW te investeren in de pilot.
- In 2013 heeft Bureau Jeugdzorg de compensatiemiddelen van de provincie ingezet in de pilot.
- In 2014 hebben we met BJZ de afspraak gemaakt dat het team Beesel inzetbaar is voor de pilot. Dat betekent dat de jeugdbeschermer, de jeugdreclasseringsambtenaar en de jeugdhulpverlener ipv in Venlo gestationeerd te zijn in Beesel zijn. Hierdoor hebben we ook de inzet van de teamleider en de gedragswetenschapper kunnen inzetten in het gezinscoach team.

De financiële bijdrage voor 2014 is opgenomen in bijlage IV.

7. Toegang tot jeugdhulpverlening 2015

Gemeenten zijn verantwoordelijk voor de preventie, ondersteuning, hulp en zorg bij opgroei- en opvoedingsproblemen, psychische problemen en stoornissen, de uitvoering van kinderschermingsmaatregelen en jeugdreclassering.

Het Centrum voor Jeugd en Gezin Beesel als toegang voor ouders en jongeren op lokaal niveau

We hebben als gemeente de taak een laagdrempelige, herkenbare en integrale toegang voor jeugd te organiseren. Hiervoor zetten we het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG) Beesel in. Het CJG is gestart in 2011 en is in de afgelopen jaren uitgegroeid tot dé plek waar laagdrempelige opvoed- en opgroei-ondersteuning wordt aangeboden en van waaruit diverse andere activiteiten voor jeugdigen en gezinnen geïnitieerd worden.

CJG Beesel bestaat sinds de pilotfase uit een front- en back-office gedeelte:

7.1 CJG Beesel front-office

De front-office van het CJG richt zich op:

- informatie en advies (individueel en groepsgericht);
- gesprekken over lichte opvoedingsvragen aan het loket in het centrum voor de gezondheidszorg Pro Vita;
- het beheer van de CJG website;
- communicatie rondom het CJG;
- het organiseren van netwerklunches. De lunches worden vier keer per jaar georganiseerd en bieden de mogelijkheid aan samenwerkingspartners om elkaar te ontmoeten en beter te leren kennen. De lunches versterken de verbinding tussen de netwerken en netwerkpartners;
- het organiseren van themabijeenkomsten voor ouders, jeugdigen, maar ook voor iedereen die beroepsmatig of vrijwillig met jeugdigen werkt.

Samenstelling front-office

Het front-office team bestaat uit een teamleider en een ondersteunende medewerker. De teamleider is tevens teamleider van de back-office. Hij/zij stuurt de ondersteunende medewerker aan en richt zich op het versterken en verbinden van de netwerken. Deze werkzaamheden nemen ca. 8 uur per week in beslag. De ondersteunende medewerker bemant het loket en gaat in gesprek over lichte vragen rondom opvoeden en opgroeien, beheert de CJG website, verzorgt de communicatie voor zowel de front- als back-office van het CJG, organiseert de themabijeenkomsten en biedt administratieve ondersteuning. Deze werkzaamheden nemen ca. 16 uur per week in beslag.

7.2 CJG Beesel back-office

De back-office en de kern van het jeugdstelsel bestaat uit het team gezinscoaches.

De gezinscoach:

- is vrij toegankelijk voor ouders en jongeren;
- is het aanspreekpunt voor het gezin;
- pakt vragen rondom opvoeden en opgroeien samen met het gezin op. Hij neemt de jeugdige en ouders als vertrekpunt, gaat de dialoog met hen aan en is erop gericht dat het gezin zo snel mogelijk het dagelijkse gezinsleven weer op kan pakken. Hij zet in op het activeren en versterken van de eigen kracht van het gezin en de jeugdige en de sociale omgeving. Hiervoor kan hij een Familienetwerkberaad inzetten;
- pakt onder begeleiding van een gedragswetenschapper zorgmeldingen op;
- heeft oog voor de veiligheid van het kind en maakt – indien nodig – een veiligheidsplan op;

- gaat uit van het principe lichte hulp als het kan, (meteen) intensief als het moet. Hij schakelt specialistische hulp in op het gebied van opgroeien en opvoeden in situaties waar sprake is van ernstige of complexe problemen ten gevolge van onder meer problematische gezinssituaties, psychiatrische stoornissen, verslaving en/of verstandelijke beperkingen. De gezinscoach blijft dan als eerste begeleider betrokken bij het gezin. De specialist is ondersteunend aan het gezin en de gezinscoach;
- gaat uit van de werkwijze 1 gezin 1 plan 1 regisseur. Zorgt voor een integrale aanpak met zo min mogelijk verschillende gezichten (instellingen) voor het gezin;
- vervult een belangrijke adviserende en ondersteunende rol voor de professionals en vrijwilligers uit de basisvoorzieningen, zoals onderwijs, kinderopvang en peuterspeelzalen. Hij versterkt de preventieve kracht van de basisvoorzieningen en bevordert vroegtijdige signalering.

Samenstelling back-office

Het team gezinscoaches beschikt ook over een brede expertise. Het team bestaat uit medewerkers jeugdhulpverlening (BJZ), medewerkers met kennis over mensen met een beperking (MEE) en een jongerenwerker die de jeugd ook op straat ontmoet (Wel.kom). De pilot gezinscoaches 2014 heeft uitgewezen dat een inzet van 2,4 fte noodzakelijk is. De vertegenwoordiging in de netwerken is hierbij inbegrepen. De inzet voor het jaar 2015 kopen we in bij de moederorganisaties. Zij stellen de gezinscoaches beschikbaar met de competenties die wij vragen. Er wordt regionaal onderzoek gedaan naar mogelijkheden voor een stichting waar de gezinscoaches in ondergebracht kunnen worden. Hierdoor bestaat ook de mogelijkheid om elkaar onderling uit te helpen wanneer er pieken, vakanties en/of ziekten zijn.

Aan het gezinscoach team Beesel wordt jeugdreclassering en kinderbescherming toegevoegd. Uit ervaringen in 2014 blijkt, dat dit een grote meerwaarde heeft. Zij ondersteunen het gezinscoachteam bij zwaardere problematiek, voorkomen koude overdracht en zorgen voor een goede overgang wanneer een maatregel eindigt en terugkomt naar de gezinscoaches.

Bij signalen van mogelijke problematiek en/of complexe problemen is een vraaganalyse noodzakelijk. Hiervoor is een slagvaardig en efficiënt multidisciplinair kernteam noodzakelijk. Aan de basis van het gezinscoachteam is daarom een gedragswetenschapper (0,4 fte), een GGZ psycholoog (Lionarons) en een jeugdarts (GGD) toegevoegd als vaste leden. De jeugdarts fungeert tevens als consulent leefstijl adolescenten. De ureninzet van de GGZ psycholoog en jeugdarts bedraagt voor beide 2 uur per 14 dagen.

Het geheel van de taakstelling vraagt een behoorlijke inzet van de gezinscoaches. Een goede aansturing van het team in zijn geheel is daarom van groot belang. We willen in ieder geval voor het jaar 2015 een teamleider (0,4 fte) inzetten.

7.3 Basisinfrastructuur CJG Beesel

Het CJG Beesel is op verschillende manieren te bereiken, namelijk:

- Via het loket in het centrum voor de gezondheidszorg Pro Vita: bij het loket kunnen inwoners in de toekomst ook terecht met vragen over de Wmo, jeugd en de participatiewet. De ondersteunende medewerker pakt de lichte vragen rondom opvoeden en opgroeien op. De meervoudige vragen worden naar de gezinscoaches doorgezet.
- Telefonisch: het CJG is op werkdagen van 9.00 uur tot 17.00 uur bereikbaar op het telefoonnummer 077- 4749290. De gezinscoaches werken met een bereikbaarheidsdienst.

Buiten deze tijden wordt de voicemail ingeschakeld. Het ingesproken voicemailbericht wordt naar de mail doorgezet.

- Per e-mail: het CJG is via het mailadres gezinscoaches@cigbeesel.nl bereikbaar. De mailer ontvangt een ontvangstbevestiging met de boodschap dat hij binnen 2 werkdagen een reactie mag verwachten. De gezinscoaches werken met een rooster dat gekoppeld is aan de telefonische bereikbaarheidsdienst.
- Via de website: de website van het CJG www.cigbeesel.nl biedt de mogelijkheid vragen aan het CJG te stellen.
- Op vindplaatsen: de gezinscoaches komen bij gezinnen thuis, maar zijn ook op de vier brede scholen Bösdael, Triolier, Spick en Meander en het VO BC Broekhin te vinden. De gezinscoach legt hier op een laagdrempelige manier contact met de jeugdige en ouders en iedereen die vrijwillig of beroepsmatig met jeugdigen werkt. Hij is aanwezig in de wijk en vormt een netwerk met andere professionals binnen het jeugdn netwerk en Lokaal Zorgnetwerk, zodat hij op de hoogte is van wat er leeft. Hij informeert andere professionals over zijn werkwijze en maakt duidelijk wat anderen van hem kunnen verwachten.

7.4 Randvoorwaarden toegang voor jeugd op lokaal niveau

- Goede samenwerking tussen de front- en back-office van het CJG;
- Continuïteit van het team/ geen of nauwelijks wisseling van gezinscoaches;
- Alle gezinscoaches beschikken over een beroepsregistratie;
- Het gezinscoachteam voldoet aan de eisen minimale deskundigheid in de toegang;
- Scholing/ deskundigheidsbevordering gezinscoaches;
- Mandatering tav inzet specialistische hulp en toeleiding gedwongen kader;
- Behandelovereenkomsten met gespecialiseerde zorg;
- Goede bereikbaarheid van het team gezinscoaches;
- Samenwerkingsafspraken met de huisartsen;
- Een gedegen communicatieplan en uitvoering van de actiepunten;
- Gebruik Verwijsindex;
- Een geschikt registratiesysteem;
- Een privacyreglement en gegevensuitwisseling;
- Inrichting interne werkprocessen;
- Implementatie van de meldcode Huiselijk geweld en Kindermishandeling;
- Convenant met de moederorganisaties die de gezinscoaches beschikbaar stellen;
- Effectieve en laagdrempelige klachtenbehandeling;
- Procedure voor bezwaar en beroep;
- Monitoring van de toegang;
- Facilitair: laptops, telefoons, werk- en vergaderruimte in het centrum voor de gezondheidszorg, afgeschermd e-mailomgeving, wifi, koffie/ thee.

8. Monitoring, registratie en evaluatie

Gemeente Beesel is reeds in 2012 gestart met het experimenteren met een gezinscoach. In die tijd is er steeds met de CJG partners BJZ, onderwijs, Wel.kom, GGD en MEE gekeken naar de doorontwikkeling van het CJG. Het voortdurend zoeken, verankeren, verbeteren en loslaten is de uitdaging. Wij hebben een goede werkvorm gevonden en willen de pilot in 2014 verfijnen. Ook omdat we nu in Noord-Limburg met meerdere gemeenten met gezinscoaches gaan werken. Hierbij zal kruisbestuiving en onderlinge intervisie laten zien welke manier van werken het beste resultaat oplevert.

8.1 Monitoring

We monitoren de pilot trapsgewijs:

- De dagelijkse aansturing en monitoring valt onder verantwoordelijkheid van de projectleider;
- Er wordt een regionale werkgroep geformeerd die een opdracht formuleert over de monitoring in samenwerking met instellingen;
- Het verloop van de pilot wordt 4x per jaar op regionaal niveau met de directe partners in de pilot besproken;
- De stuurgroep decentralisatie jeugdzorg neemt besluiten (afhankelijk van de aard van het besluit, zo nodig vindt besluitvorming plaats in de afzonderlijke gemeenten).

8.2 Registratie

In de pilot zal er gebruik gemaakt gaan worden van een registratiesysteem. Dit wordt regionaal in een werkgroep opgepakt in samenwerking met de partners. De gezinscoaches blijven ook binnen hun eigen moederorganisatie tijdens de pilot periode registreren. Daarom willen wij er zorg voor dragen dat de registratie niet teveel tijd in beslag neemt. Belangrijkste is dat de registratie ondersteunend is aan de monitoring.

8.3 Evaluatie

Met de projectleider en de samenwerkingspartners is afgesproken dat in januari 2014 de eerste evaluatie plaatsvindt. Om te kunnen beoordelen of het werken met gezinscoaches bijdraagt aan de transformatie van de jeugdzorg en de nieuwe beoogde zorgstructuur, zijn de volgende onderzoeksvragen geformuleerd.

Versterking pedagogische omgeving:

- Draagt het inzetten van gezinscoaches bij aan het ontwikkelen van eigen kracht ouders en jeugdigen en het inzetten van de sociale omgeving van het gezin?
- Kunnen ouders met het inzetten van een gezinscoach zelf meer sturen bij het oplossen van het probleem (via 1 gezin 1 plan)?
- Is partnership met het gezin haalbaar vanuit het perspectief van de gezinscoach?
- Worden pedagogische basisvoorzieningen op de juiste wijze ondersteund door de inzet van gezinscoaches?
- Welke kwaliteit en kwantiteit is nodig in een team van gezinscoaches om 80% van de ondersteuningsbehoefte op te pakken?
- Wat betekent dit voor de schaal waarop dit team actief is?

Beoogde nieuwe zorgstructuur:

- Welke partijen ondervinden welke gevolgen en krijgen welke verantwoordelijkheden in de nieuwe werkprocessen?

- Wat betekent de inzet van een gezinscoach voor bestaande zorgstructuren en functies zoals ZAT's, schoolmaatschappelijk werk, de kwaliteit van de IB-ers op school etc etc?
- Wat is de beste vorm van organiseren als de gezinscoach actief is? Waar kan de gezinscoach het beste worden gepositioneerd?
- Levert het inzetten van een gezinscoach tijdsbesparing op van andere bij het gezin betrokken professionals?
- Op grond waarvan kan het beste bepaald worden wanneer en welke specialistische hulp nodig is?
- Neemt de duur van specialistische hulp af of wordt specialiste hulp niet ingeschakeld wanneer een gezinscoach betrokken is?
- Neemt het aantal zorgmeldingen bij BJZ af als gevolg van de inzet van de gezinscoach?
- Hoe wordt de relatie tussen gezinscoach en het veiligheidshuis?
- Op welke wijze kan er adequaat worden ingegrepen door de gezinscoach als de ontwikkeling of de veiligheid van een jeugdige in het gedrang is?

Een snelle en adequate hulpverlening aan gezinnen die aansluit op de vraag en die zonder veel tussenstappen tot stand komt:

- Zijn hulpvragers tevreden over resultaten die door de inzet van de gezinscoach geboekt worden?
- Kan de caseload per gezinscoach uitgevoerd worden binnen de daarvoor beschikbare tijd?
- Wat zijn de voor- en nadelen van een team gezinscoaches vanuit verschillende moederorganisaties?
- Welke vorm(en) van aansturing en werkbegeleiding zijn passend?
- Welke competenties van de gezinscoach zijn noodzakelijk om de vier rollen in te vullen?
- Hoe verhouden zich snelheid/mandaat gezinscoach tot kwaliteit van besluiten van de gezinscoach?
- Welke extra kennisinvestering nodig is om de functie van gezinscoach goed te kunnen vervullen?
- Wat betekent de inzet van gezinscoaches voor het financieren van de benodigde zorg in een gezin?

De meetinstrumenten voor deze onderzoeksvragen worden in een later stadium regionaal ontwikkeld.

9. Bijlagen

9.1 Communicatieplan jeugdzorg

1. Inleiding

Gemeenten zijn per 1 januari 2015 verantwoordelijk voor alle jeugdhulp. De opgave is het organiseren van betere zorg en ondersteuning voor minder geld. Ook in gemeente Beesel zijn we druk bezig met de voorbereiding op onze nieuwe taken. Er komt veel bij kijken; er verandert immers veel. In september 2013 zijn we gestart met de pilot 'team gezinscoaches gemeente Beesel'. Dit team vormt de kern van het nieuwe jeugdstelsel. Zij spelen een cruciale rol in het verhogen van de kwaliteit van de jeugdhulp. Om ervoor te zorgen dat we de kwaliteit blijven leveren die gezinnen nodig hebben, is ook een goede inzet van communicatie nodig om het proces te ondersteunen.

Het college van B&W heeft op 22 april 2013 het communicatieplan voor de drie decentralisaties vastgesteld. In dit plan zijn vijf verschillende doelgroepen – de cliënt, inwoners, belangenbehartigers, maatschappelijke partners en de gemeentelijke organisatie – opgenomen. Voorliggend plan van aanpak biedt een handvat om de communicatie over de transitie jeugdzorg zo goed mogelijk te laten verlopen. Hiermee bedoelen we het tijdig en volledig informeren van de doelgroepen zodat zij op de hoogte blijven van de veranderingen en de gevolgen ervan. Gedurende het decentralisatieproces zal steeds duidelijker worden hoe de inrichting van de jeugdzorg er in Beesel uit gaat zien.

2. Plan van aanpak

In dit plan van aanpak benoemen we eerst de uitgangspunten voor de communicatie rondom de transitie jeugdzorg. Daarna geven we per doelgroep weer met welke aspecten zij te maken hebben. Het gaat hierbij om de onderdelen:

- Doelen: in kennis, houding en gedrag;
- Doelgroepen naar mate van betrokkenheid: primair, secundair of intermediair;
- Inzet van communicatiemiddelen;
- Mogelijke samenwerkingspartners.

Tenslotte formuleren we concrete acties en nemen deze op in de planning.

2.1 Uitgangspunten

We hanteren de volgende uitgangspunten voor de communicatie over de transitie jeugdzorg:

- We kiezen voor een interactief ontwikkeltraject. We communiceren deels *over* de verandering, om de beweging bekend te maken bij alle betrokkenen en deels *met* betrokkenen. Met hen gaan we de dialoog aan om te spreken over de nieuwe taken en de veranderingen in de jeugdzorg, om inbreng te krijgen en om te weten wat er bij de doelgroepen leeft en speelt. De input nemen we mee bij het verder uitwerken van het beleid en helpt ons om de juiste keuzes te maken.
- Op het gebied van jeugdhulp werken we nauw samen met de zes andere gemeenten in regio Noord-Limburg. Dit vraagt soms om communicatie op regionale schaal. Over het algemeen verzorgt de communicatieadviseur van gemeente Venray de communicatie voor jeugdzorg.
- In de periode van de pilotfase die al achter ons ligt, spraken we over het team gezinscoaches als het over de toegang van de jeugdzorg gaat. Per 1 januari 2015 vormt het CJG (front-office) de toegang van de jeugdzorg en valt het team gezinscoaches onder de back-office. Ter voorbereiding hierop spreken we vanaf heden over het CJG als we het over de toegang hebben. De term gezinscoach blijven we hanteren.

- De communicatie is open en transparant. We zorgen voor juiste, toegankelijke en tijdige informatie. We vieren mijlpalen, delen successen, maar ook obstakels. Communiceren doen we op een heldere manier door onder andere voorbeelden aan te dragen.
- De omgang met veranderingen verschilt per betrokkene. Gezien de omvang en gevolgen van deze transitie is het reëel om rekening te houden met weerstand, terughoudendheid en zelfs angst. Het is belangrijk dat we actief luisteren naar deze vormen van weerstand en begrip tonen. We proberen vervolgens de situatie zoveel mogelijk te verhelderen.
- Om de herkenbaarheid te vergroten, brengen we de uitingen onder de titel 'Gewoon Samen' met de bijbehorende huisstijl naar buiten.

2.2 De cliënt

Met de cliënt bedoelen we kinderen/ jeugdigen en hun ouders die van jeugdzorg gebruik maken. Het gaat om gezinnen met kleine en grote vragen over opvoeding, kinderen/ jongeren die met een beperking leven of met psychische en psychiatrische problematiek al dan niet gecombineerd met lichamelijke klachten.

Doelen

Verandering in	Toelichting
Kennis	• Cliënten weten dat de jeugdzorg gaat veranderen en zijn op de hoogte van de gevolgen die dit met zich mee brengt; • Cliënten zijn bekend met het CJG Beesel als toegang voor de jeugdzorg en de bijbehorende werkwijze.
Houding	• Cliënten hebben een positief gevoel over de rol die zij in het interactieve proces spelen.
Gedrag	• Cliënten weten dat de rol van de overheid verandert. Er wordt niet meer geredeneerd vanuit 'het recht op jeugdzorg' maar meer vanuit de plicht en verantwoordelijkheid van primair de ouders en vervolgens het sociale netwerk om voor een kind een veilige en stimulerende opvoedomgeving te realiseren.

Doelgroepen

Gradatie	Toelichting
Primair	Kinderen/ jeugdigen en hun ouders die van jeugdzorg gebruik maken.
Secundair	Het sociale netwerk dat nu misschien nog op enige afstand staat, maar bij het versterken van de eigen kracht van het gezin mogelijk meer betrokken wordt.
Intermediair	De gezinscoach en maatschappelijke partners, die bij de cliënt zijn betrokken, zoals een eerste lijnsorganisatie of zorgaanbieder.

Communicatiemiddelen

We informeren de cliënten via verschillende kanalen over de veranderingen. Dat doen we via zowel traditionele als sociale media. We maken zoveel mogelijk gebruik van bestaande

communicatiemiddelen, zoals het Gazetje, de gemeentelijke website, de 'Gewoon Samen' website, maar ook de gemeentelijke Facebookpagina en de Jong in Beesel Facebook fanpage. Ook vragen we de zorginstellingen om de boodschap via hun kanalen te verspreiden.

Samenwerkingspartners

Niet alle cliënten of hun sociale netwerk zijn op de hoogte van de veranderingen, maar die treffen hen wel direct. Het is samen met de volgende groep (inwoners) daarom de groep, waar wij de meeste inspanningen op moeten richten om tot een verandering in kennis, houding en gedrag te komen. Dat proces kan worden versneld, als intermediairs helpen met het overdragen van de boodschap en het nut en de noodzaak van de veranderingen. Het gaat hierbij om gezinscoaches en de zorgaanbieders die hun eigen cliënten over de veranderingen informeren.

2.3 Inwoners

De veranderingen in de jeugdzorg raken niet alleen de cliënten, maar ook andere inwoners van onze gemeente. Zij maken deel uit van het sociale netwerk van de cliënten of hebben mogelijk in de toekomst zelf ondersteuning nodig. Omdat de rol van de overheid verandert en we meer dan voorheen uitgaan van de eigen verantwoordelijkheid van de ouders en het sociale netwerk, is het van belang dat we alle inwoners van onze gemeente over de veranderingen informeren.

Doelen

Verandering in	Toelichting
Kennis	- Inwoners zijn op de hoogte van de veranderingen in de jeugdzorg; - Inwoners zijn op de hoogte van het CJG Beesel als toegang voor de jeugdzorg; - Inwoners weten waar ze met hulpvragen terecht kunnen.
Houding	- Inwoners hebben begrip voor de veranderingen en willen hier op een positieve manier aan bijdragen, door bijvoorbeeld een actieve(re) rol in het sociale netwerk te vervullen; - Inwoners zijn zich bewust van de actieve rol die zij reeds in hun sociale netwerk spelen.
Gedrag	Inwoners zetten zich in voor de veiligheid van kinderen in hun buurt.

Doelgroepen

Gradatie	Toelichting
Primair	Inwoners van de gemeente Beesel. Het gaat hier met name om de inwoners die deel uitmaken van het sociale netwerk van een inwoner die al cliënt is of mogelijke toekomstige cliënten.
Secundair	Alle inwoners van de gemeente Beesel.
Intermediair	De maatschappelijke partners die ofwel een mogelijke taak bij het sociale netwerk van al bestaande cliënten signaleren ofwel inwoners wijzen op de mogelijkheden tot ondersteuning.

--	--

Communicatiemiddelen

Ook voor de inwoners geldt dat we hen via zowel traditionele - als sociale mediakanalen over de veranderingen informeren. We maken zoveel mogelijk gebruik van bestaande communicatiemiddelen, zoals het Gazetje, de gemeentelijke website, de 'Gewoon Samen' website, maar ook de gemeentelijke Facebookpagina en de Jong in Beesel Facebook fanpage. In oktober 2013 stonden enkele gezinscoaches met een kraam op de markt in Reuver. Met deze actie wilden de gezinscoaches de inwoners van de gemeente kennis laten maken met het team. Deze actie bleek succesvol te zijn en voor herhaling vatbaar.

We communiceren onder de vlag van 'Gewoon Samen'. Hiermee vergroten we de bekendheid van de campagne.

Samenwerkingspartners

We vragen van onze partners om meer uit te gaan van de eigen verantwoordelijkheid en de eigen mogelijkheden van jeugdigen en hun ouders, maar ook van de inzet van hun sociale netwerk (de inwoners van gemeente Beesel). Indien partners vragen over opvoeden of opgroeien signaleren, verwachten wij van hen dat zij de desbetreffende inwoners wijzen op het CJG Beesel.

2.4 Belangenbehartigers

Belangenbehartigers geven mensen die het nodig hebben een stem. Zij geven niet alleen voorlichting over en inzicht in de doelgroep, maar adviseren ook over de behoeften van de doelgroep. Onder belangenbehartigers verstaan we de nog op te richten vorm van cliëntenparticipatie en individuele inwoners/ belangstellenden. De nog op te richten vorm van cliëntenparticipatie is in eerste instantie gericht op jeugdzorg. We onderzoeken de manieren om de verbinding met de andere twee D's te leggen. Gemeente Beesel beschikt reeds over een Wmo adviescommissie.

Doelen

Verandering in	Toelichting
Kennis	Belangenbehartigers zijn op de hoogte van de beleidsplannen Jeugdzorg van gemeente Beesel.
Houding	Belangenbehartigers zijn bereid om samen te werken. Om op een constructieve wijze bij te dragen aan een gezamenlijk resultaat; een goede inrichting van de jeugdzorg.
Gedrag	- Belangenbehartigers zijn in staat om de balans te bewaken tussen individueel en gezamenlijk belang; - Belangenbehartigers stemmen af met hun achterban.

Doelgroepen

Gradatie	Toelichting
Primair	De nog op te richten vorm van cliëntenparticipatie voor de drie decentralisaties en individuele inwoners/ belangstellenden.
Secundair	De Wmo adviescommissie.

Intermediair	De gemeentelijke organisatie benadert cliënten en belangenbehartigers om een bijdrage te leveren aan cliëntenparticipatie. We vragen de maatschappelijke partners om dit ook bij hun cliënten onder de aandacht te brengen.

Communicatiemiddelen

De veranderingen in de jeugdzorg treffen uiteindelijk kinderen/ jeugdigen en ouders/ opvoeders. In het traject leveren zij een waardevolle bijdrage door deel te nemen aan bijeenkomsten en aan een nog op te zetten vorm van cliëntenparticipatie. In april 2013 zijn er – op regionaal niveau – bijeenkomsten georganiseerd om te horen wat de verwachtingen van cliënten zijn. Vanuit deze bijeenkomsten gaat iedere gemeente aan de slag met de realisatie van een vorm van cliëntenparticipatie. Het uitgangspunt is om zorg en ondersteuning zo dicht mogelijk bij ouders, kinderen en jongeren te organiseren. Om het jeugdzorgstelsel echt te laten aansluiten bij hun behoeften is het noodzakelijk dat zij een duidelijke stem hebben. We zetten verschillende communicatiemiddelen in om deelnemers voor de nog op te richten vorm van cliëntenparticipatie te werven. Dat doen we via zowel traditionele kanalen (zoals een mediabericht op de gemeentepagina in 't Gazetje en de gemeentelijke website) als de inzet van sociale media (de gemeentelijke Facebookpagina en de Facebook fanpage 'Jong in Beesel'). Samen met de deelnemers bekijken we welke vorm van communicatie tussen gemeente en hen het meest geschikt is.

Samenwerkingspartners

We vragen de gezinscoaches en maatschappelijke partners om de bijdrage aan cliëntenparticipatie bij hun cliënten onder de aandacht te brengen.

2.5 Maatschappelijke partners

Onder maatschappelijke partners verstaan we de professionele organisaties binnen welzijn, onderwijs en zorg. We hebben het dan over eerste – en tweede lijnsorganisaties, maar ook over stakeholders zoals Bureau Jeugdzorg, de Raad voor de Kinderbescherming en het Veiligheidshuis. Bij de eerste lijnsorganisaties gaat het om de jeugdgezondheidszorg, maatschappelijk werk, het CJG, huisartsen, welzijnswerk, primair en voortgezet (speciaal) onderwijs, peuterspeelzalen en kinderopvang. Instellingen voor jeugdzorg, jeugd-ggz en jeugd-vb vallen onder de tweede lijnsorganisaties. Om tot een nieuwe inrichting van het jeugdstelsel te komen, is draagvlak bij de partners van groot belang. Meedenken over de nieuwe koers levert niet alleen praktijkervaringen met het huidige systeem, maar ook nieuwe ideeën voor een andere aanpak.

Doelen

Verandering in	Toelichting
Kennis	- Maatschappelijke partners zijn op de hoogte van de veranderingen in de jeugdzorg en de gevolgen daarvan voor de organisatie en cliënten; - Maatschappelijke partners zijn op de hoogte van het CJG Beesel als toegang voor de jeugdzorg; - Maatschappelijke partners weten waar ze met vragen en zorgmeldingen terecht kunnen.
Houding	Maatschappelijke partners wisselen informatie en ideeën uit, denken actief mee en leveren een positieve bijdrage aan het interactieve proces;

	Maatschappelijke partners verbinden zich in woord en daad aan de visie en uitgangspunten van het gezamenlijk beleid om er een succes van te maken.
Gedrag	- Maatschappelijke partners weten wat er nodig is om op een andere manier te gaan werken en ontwikkelen hierin mee (o.a. versterking eigen kracht gezinnen); - Maatschappelijke partners maken de vertaalslag naar gevolgen voor de dagelijkse uitvoeringspraktijk; - Maatschappelijke partners weten de gezinscoaches te vinden en werken op een adequate manier met hen samen; - Maatschappelijke partners nemen hun achterban (medewerkers, collega's) mee in de ontwikkeling van de transformatie (ambassadeurschap).

Doelgroepen

Gradatie	Toelichting
Primair	Instellingen voor jeugdzorg, jeugd-ggz en jeugd-vb (tweede lijnsorganisaties). De transitie gaat gepaard met grote veranderingen voor hen. Hoe gaan gemeenten inkopen? Zijn we in beeld bij hen? Wat is de impact van de bezuinigingen? Wat betekent dit voor de organisatie? Kortom; er bestaat nog veel onduidelijkheid die we nog niet geheel, maar wel in stapjes, weg kunnen nemen.
Secundair	De eerste lijnsinstellingen. De toegang tot de jeugdzorg wijzigt. Eerste lijnsorganisaties moeten weten waar ze met hun vragen en zorgen terecht kunnen. Aangezien huisartsen na 1 januari 2015 ook alle vormen van jeugdhulp in mogen zetten, vraagt dit om een nauwe afstemming met hen.
Intermediair	De maatschappelijke partners zelf. We vragen hen om hun informatiekanalen ter beschikking te stellen en hun achterban te informeren over de wijzigingen in de jeugdzorg en de daarmee gepaard gaande veranderingen voor de organisaties.

Communicatiemiddelen

In april 2013 zijn de zeven gemeenten in Noord-Limburg de dialoog aangegaan met het management van jeugdzorgaanbieders. Met als resultaat meer inzicht in de belangrijkste kansen en bedreigingen die met de transitie gepaard gaan. In mei 2013 zijn werksessies met jeugdzorgmedewerkers georganiseerd. Met hen is geïnventariseerd wat nodig is, wat hun rol nu is, hoe de toekomst eruit zou kunnen zien en welke cultuurverandering hiervoor nodig is. De input van beide bijeenkomsten is meegenomen bij het opstellen van het regionaal beleidskader (vastgesteld door de gemeenteraad op 17 februari 2014). Begin 2014 hebben er weer opnieuw gesprekken met zorgaanbieders plaatsgevonden. Deze keer stond het thema samenwerking centraal. We willen de open dialoog op gang houden door de ontmoeting met zorgaanbieders voort te zetten. Daarnaast willen we de maatschappelijke partners ook via traditionele kanalen bereiken. Zo heeft het team gezinscoaches gemeente Beesel zich via een flyer aan eerste en tweede lijnsorganisaties voorgesteld en

communiceren we mijlpalen – zoals het regionaal transitie arrangement en afspraken met BJZ – via een persbericht voor de gehele regio. Het persbericht zetten we per e-mail door naar onze partners. Tenslotte vragen we de maatschappelijke partners om via hun eigen informatiekkanalen de achterban te informeren.

Samenwerkingspartners

Bijeenkomsten met partners worden overwegend op regionaal niveau georganiseerd. We trekken nauw op met de andere zes gemeenten in regio Noord-Limburg. Zaken over het CJG Beesel als toegang voor de jeugdzorg worden daarentegen op lokaal niveau gecommuniceerd.

2.6 Gemeentelijke organisatie

Onder de gemeentelijke organisatie verstaan we de besluitvormers (college-, commissie-, raadsleden) en de ambtelijke organisatie.

Doelen

Verandering in	Toelichting
Kennis	• Besluitvormers zijn goed op de hoogte van de inhoud van de transitie jeugdzorg, zodat zij besluiten weloverwogen kunnen nemen; • Direct betrokkenen in de ambtelijke organisatie zijn goed op de hoogte van alle relevante ontwikkelingen op het gebied van jeugdzorg; • De ambtelijke organisatie is op de hoogte van de wijzigingen in de jeugdzorg; • De gemeentelijke organisatie is op de hoogte van de ontwikkelingen 3D-breed.
Houding	• De gemeentelijke organisatie weet wat er nodig is om op een andere manier te gaan werken en ontwikkelt hierin mee (cultuuromslag); • De gemeentelijke organisatie heeft kennis van zowel haar eigen rol, positie, verantwoordelijkheid en besluitvormingsbevoegdheid als die van andere betrokkenen in de transformatie.
Gedrag	• De ambtenaren die nauw bij de transitie jeugdzorg zijn betrokken, nemen hun collega's mee in de ontwikkeling van de transformatie.

Doelgroepen

Gradatie	Toelichting
Primair	De besluitvormers en direct betrokkenen van de ambtelijke organisatie.
Secundair	Overige betrokkenen binnen de ambtelijke organisatie.
Intermediair	Cliënten, inwoners, belangenbehartigers en maatschappelijke partners die vanuit hun betrokkenheid een bijdrage leveren aan het informeren van de gemeentelijke organisatie.

Communicatiemiddelen

Communicatie met besluitvormers vindt via verschillende kanalen plaats. Overleg tussen de portefeuillehouder en de beleidsmedewerker jeugd vindt twee wekelijks plaats. Raadsleden worden per raadsinformatiebrief op de hoogte gebracht van de besluiten die door het college zijn genomen. In september 2013 zijn de besluitvormers dmv een werkvergadering over de transitie jeugdzorg geïnformeerd. De notitie 'decentralisatie jeugdzorg' is ter ondersteuning van de vergadering opgesteld.

Communicatie met de direct betrokken ambtenaren binnen het sociaal domein vindt plaats via het maandelijks decentralisatie overleg. Informatie over de drie decentralisaties wordt uitgewisseld en daar waar nodig vindt afstemming plaats. De overige leden van de ambtelijke organisatie worden via de Apropos of per e-mail geïnformeerd.

Samenwerkingspartners

Het organiseren van betere zorg en ondersteuning voor minder geld kunnen we niet alleen. We hebben de kennis en ervaringen van cliënten, inwoners, maatschappelijke partners, belangenbehartigers, maar ook van de provincie, zorgverzekeraars en andere gemeenten nodig om hier een goede invulling aan te kunnen geven. We vragen betrokken partijen om verbindingen te maken en informatie uit te wisselen.

2.7 Concrete acties/ planning

Acties	Clënten	Inwoners	Belangen behartigers	Partners	Gemeente Beesel
Gezinscoaches gemeente Beesel stellen zich voor en verstrekken informatie over waar men met een hulpvraag terecht kan op: - De gemeentepagina van 't Gazetje - De gemeentelijke website - De website Gewoon Samen - De gemeentelijke Facebookpagina - De website van het CJG - De Facebook fanpage Jong in Beesel - De websites van zorginstellingen - De nieuwsbrieven van onderwijs, psz en kinderopvang - De 3D nieuwsbrief - De digitale nieuwsbrief voor verenigingen - De warenmarkt (herhalingsactie) - Inzet ansichtkaarten (ondersteunend) - Inzet flyers (ondersteunend)	X X X X X X X X X X X X	X X X X X X X X X X X X	X X X X X X X X X X X X	X X X X X X X X X X X X	X X X X X X X X X X X X
Publicatie interviews met gezinnen van verschillende doelgroepen - De gemeentepagina van 't Gazetje - De website Gewoon Samen - De website van het CJG - De 3D nieuwsbrief	X X X X	X X X X	X X X X	X X X X	X X X X
We communiceren belangrijke mijlpalen via: - De gemeentepagina van 't Gazetje - De gemeentelijke website - De gemeentelijke Facebookpagina - De website Gewoon Samen	X X X X	X X X X	X X X X	X X X X	X X X X

Pilot beschrijving gezinscoaches gemeente Beesel april 2014

- Een persbericht - De 3D nieuwsbrief - CJG netwerklunches - Het overleg decentralisaties	X	X	X	X	
	X	X	X	X	X
			X	X	X
We werven deelnemers voor cliëntenparticipatie via: - De gemeentepagina van 't Gazetje - De gemeentelijke website - De website Gewoon Samen - De gemeentelijke Facebookpagina - De website van het CJG - De Facebook fanpage Jong in Beesel - De 3D nieuwsbrief - Het team gezinscoaches - De maatschappelijke partners	X	X	X		
	X	X	X		
	X	X	X	X	
	X	X	X		
	X	X	X	X	
	X	X	X		
	X	X	X	X	X
	X				
	X				
We gaan met maatschappelijke partners/ belangenbehartigers de dialoog aan en maken afspraken over uitwisseling van informatie via: - Bijeenkomsten/ werksessies - Cliëntenparticipatie - Kennismakingsgesprekken (in een nog nader te bepalen vorm) zorgaanbieders - Overleg met de huisartsen	X		X	X	
			X		
			X	X	
We informeren de ambtelijke organisatie over ontwikkelingen via: - De Apropos (gehele organisatie) - Het overleg decentralisaties (direct betrokkenen)					X
					X
We nemen de raad mee in het proces van beleidsontwikkeling via: Raadsvoorstellen/ de raadsinformatiebrief					X

Pilot beschrijving gezinscoaches gemeente Beesel april 2014

• Een vervolgbijeenkomst/ werksessie					X
• Regionale bijeenkomst 3D's					X

Planning	1 ^e kwartaal '14	2 ^e kwartaal '14	3 ^e kwartaal '14	4 ^e kwartaal '14	1 ^e kwartaal '15
Gezinscoaches gemeente Beesel stellen zich voor en verstrekken informatie over waar men met een hulpvraag terecht kan op: - De gemeentepagina van 't Gazetje - De gemeentelijke website - De website Gewoon Samen - De gemeentelijke Facebookpagina - De website van het CJG - De Facebook fanpage Jong in Beesel - De websites van zorginstellingen - De nieuwsbrieven van onderwijs, psz en kinderopvang - De 3D nieuwsbrief - De digitale nieuwsbrief voor verenigingen - De warenmarkt (herhalingsactie) - Inzet ansichtkaarten (ondersteunend) - Inzet flyers (ondersteunend)		X X X X X X X X X X X X X X X	X X X X X X X X X X X X X X X	X X X X X X X X X X X X X X X	
Publicatie interviews met gezinnen van verschillende doelgroepen - De gemeentepagina van 't Gazetje - De website Gewoon Samen - De website van het CJG - De 3D nieuwsbrief		2X 2X 2X X	2X 2X 2X X	2X 2X 2X X	2X 2X 2X X
We communiceren belangrijke mijlpalen via: De gemeentepagina van 't Gazetje					

Pilot beschrijving gezinscoaches gemeente Beesel april 2014

- De gemeentelijke website - De gemeentelijke Facebookpagina - De website Gewoon Samen - Een persbericht - De 3D nieuwsbrief - CJG netwerklunches - Het overleg decentralisaties	Wanneer van toepassing. Bijvoorbeeld: de tussentijdse resultaten van de pilot: medio 2014.				
We werven deelnemers voor cliëntenparticipatie via: - De gemeentepagina van 't Gazetje - De gemeentelijke website - De website Gewoon Samen - De gemeentelijke Facebookpagina - De website van het CJG - De Facebook fanpage Jong in Beesel - De 3D nieuwsbrief - Het team gezinscoaches - De maatschappelijke partners		X	X		
		X	X		
		X	X		
		X	X		
		X	X		
		X	X		
		X	X		
		X	X		
		X	X		
		X	X		
We gaan met maatschappelijke partners/ belangenbehartigers de dialoog aan en maken afspraken over uitwisseling van informatie via: - Bijeenkomsten/ werksessies - Cliëntenparticipatie - Kennismakingsgesprekken (in een nog nader te bepalen vorm) zorgaanbieders - Overleg met de huisartsen	X	X	X	X X	X X
We informeren de ambtelijke organisatie over ontwikkelingen via: - De Apropos (gehele organisatie) - Het overleg decentralisaties (direct betrokkenen)	X	X	X X	X X	X X

Pilot beschrijving gezinscoaches gemeente Beesel april 2014

We nemen de raad mee in het proces van beleidsontwikkeling via: • Raadsvoorstellen/ de raadsinformatiebrief • Een vervolgbijeenkomst/ werksessie • Regionale bijeenkomst 3D's		X	X	X	X
--	--	---	---	---	---

CONCEPT

9.2 Pilotbeschrijving Blogboek

Inleiding

Een belangrijk uitgangspunt bij de jeugdzorgtransformatie is het in de eigen kracht zetten van het gezin. Blogboek is een online communicatiemiddel dat de ouderregie kan bevorderen. Het gebruik van Blogboek wordt de komende periode binnen de pilot gezinscoaches gemeente Beesel getest.

Werkwijze Blogboek

De ouder, als wettelijk vertegenwoordiger, opent een Blogboek, nodigt het netwerk (professionals en betrokkenen) rond het kind uit en geeft hen rechten (afhankelijk van de taken en verantwoordelijkheden). Via Blogboek vindt communicatie plaats over de dagelijkse zaken, maar vooral over de ontwikkeling en bijzonderheden. Dit gebeurt door middel van een profiel, de ontwikkelingsdoelen en het bijhouden van metingen. Omdat verschillende deelnemers tegelijkertijd dezelfde informatie (in dezelfde taal) ontvangen, ontstaat afstemming en samenwerking.

Doel pilot

We onderzoeken of Blogboek een geschikt hulpmiddel voor ouders is om de regie te kunnen voeren. We brengen de voorwaarden voor het gebruik van Blogboek in kaart.

Onderzoeksvragen

Binnen de pilot staan de volgende onderzoeksvragen centraal:

- Voldoet Blogboek inhoudelijk?
- Bevordert Blogboek de ouderregie?
- Onder welke voorwaarden is de inzet van Blogboek geschikt?
- Wat is de rol en wat bedraagt de inzet van de gezinscoach bij het gebruik van Blogboek?
- Leidt Blogboek tot een verbetering in de samenwerking tussen organisaties rondom het gezin?
- Wat zijn de voor- en nadelen van het gebruik van Blogboek?
- Is het gebruik van Blogboek als online communicatie- en registratiemiddel voldoende of is daarnaast inzet van andere programma's noodzakelijk?

Gebruik Blogboek in de pilot gezinscoaches gemeente Beesel

- De pilotperiode loopt van 1 maart 2014 t/m 31 december 2014 (10 maanden).
- Na ca. 5 maanden vindt er een tussentijdse evaluatie samen met de initiator van Blogboek plaats.
- Gezinscoach/ Jongerenwerker Freek Vergoossen gaat met 5 gezinnen uit zijn caseload proefdraaien. De pilot kan eventueel met 5 gezinnen worden uitgebreid.
- Freek traint de andere gezinscoaches in het gebruik van Blogboek (train de trainer).

Tijdsinvestering en kosten

- De inzet van de gezinscoach/ Jongerenwerker bedraagt ca. 4 uur per week. De pilot wijst uit of deze inzet reëel is.
- De kosten bedragen € 50 per Blogboek per jaar.

9.3 Meldcode Huiselijk Geweld en Kindermishandeling

Voorwoord

Huiselijk geweld en kindermishandeling komen vaker voor dan men vermoedt. In Nederland heeft 40% van de bevolking ooit met huiselijk geweld te maken gehad. Jaarlijks zijn ruim 200.000 mensen slachtoffer van huiselijk geweld. In 58% van de gevallen is er sprake van een gezinsverband, waarbij vooral jonge kinderen getuige zijn van het geweld. In Nederland worden per jaar ruim 100.000 kinderen mishandeld.

Er zijn veel slachtoffers van geweld die niet of te laat worden geholpen. Het is belangrijk dat professionals weten welke stappen zij bij signalen van geweld moeten zetten. Op 1 juli 2013 is de Wet verplichte meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling in werking getreden. Deze wet verplicht organisaties waarin professionals met huiselijk geweld en kindermishandeling te maken kunnen krijgen met een meldcode te werken. De meldcode bevat een praktisch stappenplan dat ondersteuning biedt bij het omgaan met signalen van huiselijk geweld en kindermishandeling. De stappen maken de professional duidelijk wat er van hem/haar wordt verwacht bij signalen van huiselijk geweld of kindermishandeling en hoe hij/zij, rekening houdend met het beroepsgeheim, op een verantwoorde wijze komt tot een besluit over het doen van een melding. Dit stappenplan levert, zo mag worden verwacht, een bijdrage aan een effectieve aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling.

De meldcode is verplicht voor de sectoren gezondheidszorg, onderwijs, kinderopvang, maatschappelijke ondersteuning, jeugdzorg en justitie. Voorliggende meldcode is geschreven voor de medewerkers Klantenbalie front-office, Wmo-consulenten, bijstandsconsulenten, leerplichtambtenaren en de front- en back-office medewerkers van het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG) van gemeente Beesel.

1. Meldcode Huiselijk Geweld en Kindermishandeling gemeente Beesel

Het college van Burgemeester en Wethouders van gemeente Beesel

Overwegende

- dat de gemeente Beesel verantwoordelijk is voor een goede kwaliteit van de dienstverlening aan haar burgers en dat deze verantwoordelijkheid zeker ook aan de orde is in geval van dienstverlening aan burgers die (vermoedelijk) te maken hebben met huiselijk geweld of kindermishandeling;
- dat van de medewerkers die werkzaam zijn bij/voor de gemeente Beesel op basis van deze verantwoordelijkheid wordt verwacht dat zij in alle contacten met burgers attent zijn op signalen die kunnen duiden op huiselijk geweld of kindermishandeling en dat zij effectief reageren op deze signalen;
- dat de gemeente Beesel een meldcode wenst vast te stellen zodat de medewerkers weten welke stappen van hen worden verwacht bij signalen van huiselijk geweld of kindermishandeling;
- dat de gemeente Beesel in deze meldcode ook vastlegt op welke wijze zij de medewerkers bij deze stappen ondersteunt;
- dat onder huiselijk geweld wordt verstaan: (dreigen met) geweld, op enigerlei locatie, door iemand uit de huiselijke kring, waarbij onder geweld wordt verstaan: de fysieke, seksuele of psychische aantasting van de persoonlijke integriteit van het slachtoffer, daaronder ook begrepen

ouderenmishandeling en eengerelateerd geweld. Tot de huiselijke kring van het slachtoffer behoren: (ex)partners, gezinsleden, familieleden en huisgenoten;

- dat onder kindermishandeling wordt verstaan: elke vorm van een voor een minderjarige bedreigende of gewelddadige interactie van fysieke, psychische of seksuele aard, die de ouders of andere personen ten opzichte van wie de minderjarige in een relatie van afhankelijkheid of van onvrijheid staat, actief of passief opdringen, waardoor ernstige schade wordt berokkend, of dreigt te worden berokkend aan de minderjarige in de vorm van fysiek of psychisch letsel, daaronder ook begrepen eengerelateerd geweld en vrouwelijke genitale verminking. Onder kindermishandeling wordt ook verstaan de situaties waarbij het kind getuige is van (de gevolgen van) huiselijk geweld tussen andere huisgenoten;
- dat onder medewerker in deze meldcode wordt verstaan: de medewerker die bij/voor de gemeente Beesel werkzaam is in het kader van de invoegen klantenbalie, Wet maatschappelijke ondersteuning, Participatiewet (Wet werk en bijstand, Wet sociale werkvoorziening en Wajong tot 1-1-2015), de Leerplichtwet en de Jeugdwet (tot 1-1-2015 Wet op de Jeugdzorg) en die in dit verband aan burgers begeleiding of een andere wijze van ondersteuning biedt;
- dat onder burger in deze meldcode wordt verstaan: iedere persoon aan wie de medewerker zijn professionele diensten verleent.

in aanmerking nemende

- **de Wet verplichte meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling;**
- de Wet bescherming persoonsgegevens;
- invoegen klantenbalie
- de Wet maatschappelijke ondersteuning;
- de Wet werk en bijstand, Wet sociale werkvoorziening en Wajong / met ingang van 1-1-2015 de Participatiewet
- de Leerplichtwet 1969;
- Wet op de jeugdzorg/ met ingang van 1-1-2015 de Jeugdwet

stelt de volgende Meldcode Huiselijk Geweld en Kindermishandeling vast.

2. Stappenplan signalen van huiselijk geweld en kindermishandeling

Beschrijving van de stappen

- De stappen gaan in op het moment dat er signalen zijn. Bij het signaleren gaat het vooral om het nauwkeurig waarnemen van een signaal of vorm van gedrag (objectief) en bepalen hoe dit overkomt (subjectief). Signaleren is een belangrijk onderdeel van de professionele beroepshouding. Het is geen stap in het stappenplan, maar een grondhouding die in ieder contact met burgers wordt verondersteld;
- In het stappenplan wordt er vanuit gegaan dat de medewerker en burger regelmatig contact met elkaar hebben;
- In geval van een vermoeden van kindermishandeling zet de medewerker niet alleen de stappen van de meldcode, maar overweegt daarnaast ook of een melding in de verwijlsindex risico's jongeren gedaan moet worden. Het doel van de verwijlsindex is om professionals die met dezelfde jongere te maken hebben met elkaar in contact te brengen. Dit doen zij als risico's worden gesignaleerd met betrekking tot de ontwikkeling naar de volwassenheid van de jongere. Doel daarvan is te komen tot een gezamenlijke aanpak van de problematiek van de jongere en zijn gezin;

- Bij iedere stap van de meldcode geldt dat voor advies over en melden van alle vormen van huiselijk geweld en kindermishandeling contact met het Advies- en Meldpunt Huiselijk Geweld en Kindermishandeling (AMHK)¹ kan worden opgenomen;
- De stappen in onderstaand plan zijn in een bepaalde volgorde gerangschikt. Deze volgorde is niet bepalend. Waar het om gaat, is dat de medewerker op enig moment in het proces alle stappen heeft doorlopen, voordat hij besluit om een melding te doen.

Stap 1: Signalen in kaart brengen

Breng de signalen die een vermoeden van huiselijk geweld of kindermishandeling bevestigen of ontkrachten in kaart. De signalen leg je vast in het 'Signaleringsformulier huiselijk geweld en kindermishandeling gemeente Beesel'. Het formulier is te vinden op de locatie ...

Raadpleeg in dit kader ook andere medewerkers van de gemeente/ het CJG die uit hoofde van hun functie contact (kunnen) hebben met de burger en mogelijk ook signalen hebben kunnen vernemen die kunnen duiden op huiselijk geweld of kindermishandeling bij deze burger.

Leg ook de contacten over de signalen vast in het signaleringsformulier, evenals de stappen die worden gezet en de besluiten die worden genomen.

Heb je zelf geen contact met de kinderen en/of gezinsleden van de burger, dan kun je toch signalen vastleggen over de situatie waarin de kinderen en/of gezinsleden zich mogelijkwijs bevinden, als de toestand van de burger daar aanleiding toe geeft.

Betreffen de signalen huiselijk geweld of kindermishandeling gepleegd door een collega, meld de signalen dan bij de leidinggevende of de directie. In dat geval is dit stappenplan niet van toepassing.

Beschrijf signalen zo feiten mogelijk; vermijd aannames. Als je hypothesen en veronderstellingen vastlegt, vermeld dan uitdrukkelijk dat het gaat om een hypothese of veronderstelling. Maak een vervolgaantekening als een hypothese of veronderstelling later wordt bevestigd of ontkracht. Vermeld de bron als er informatie van derden wordt vastgelegd. Leg diagnoses alleen vast als ze zijn gesteld door een bevoegde professional.

Wijzen de signalen overduidelijk op een acuut onveilige situatie? Neem dan direct contact op met de politie. Contactgegevens. Nog voor stap 2!

Stap 2: Collegiale consultatie

Bespreek de signalen met één of meerdere directe collega's of breng de signalen in tijdens de teamvergadering. Vraag zo nodig ook advies aan het Advies- en Meldpunt Huiselijk Geweld en Kindermishandeling (AMHK)². Hier kun je ook terecht voor een deskundige op het gebied van letselduiding (wanneer sprake is van (zichtbaar) letsel). Het raadplegen van het AMHK kan ook anoniem gebeuren. Contactgegevens AMHK:

¹ Tot 1-1-2015: Advies- en Meldpunt Kindermishandeling (AMK) en Steunpunt Huiselijk Geweld (SHG).

² Tot 1-1-2015: Raadpleeg het AMK wanneer er kinderen in het spel zijn. Tel: 088- 007 29 75

Raadpleeg het SHG wanneer er van alleen volwassenen sprake is. Tel: 0900- 126 26 26

Stap 3: In gesprek met de burger

Bespreek, in aanwezigheid van een collega, de signalen met de burger. Heb je ondersteuning nodig bij de voorbereiding of het voeren van het gesprek? Raadpleeg dan een directe collega of het AMHK.

- Leg de burger het doel van het gesprek uit;
- Beschrijf de feiten die je hebt vastgesteld en de waarnemingen die je hebt gedaan;
- Geef de burger de ruimte om een reactie hierop te geven;
- Kom pas na deze reactie zo nodig en zo mogelijk met een interpretatie van hetgeen je hebt gezien, gehoord en waargenomen. In geval van vrouwelijke genitale verminking kun je daarbij de Verklaring tegen meisjesbesnijdenis gebruiken. Deze verklaring is in diverse talen beschikbaar via www.meisjesbesnijdenis.nl.

Soms wordt het vermoeden door het gesprek weggenomen, dan zijn de volgende stappen van het stappenplan niet nodig. Worden de zorgen over de signalen door het gesprek niet weggenomen, dan zijn de volgende stappen in het plan wel van toepassing.

Openheid naar de burger is belangrijk. Sla deze stap alleen over als:

- de veiligheid van de burger, die van jezelf of die van een ander in het geding is;
- er goede redenen zijn om te veronderstellen dat de burger door dit gesprek het contact met je zal verbreken.

Stap 4: Weging aard en ernst

Weeg op basis van de signalen, van het ingewonnen advies en van het gesprek met de burger het risico op en de aard van het huiselijk geweld of kindermishandeling. De afweging van de ernst en de aard van het huiselijk geweld of de kindermishandeling vindt plaats op basis van een risicotaxatie. Hierbij spelen de volgende elementen een rol:

- *Veiligheid*: is er een acute dreiging waarbij de veiligheid van het slachtoffer niet gegarandeerd kan worden?
- *Hoe gewelddadig* is het? Moet het geweld direct stoppen?
- *Duur* van de situatie. Hoe lang speelt dit al? Ernst van de gevolgen.
- *Isolément*. Kan de situatie m.b.v. direct betrokkenen worden doorbroken?

Twijfel je over het risico, de aard en de ernst van het huiselijk geweld of de kindermishandeling of over de vervolgstappen? Raadpleeg dan het AMHK.

Stap 5: besluit: geen actie, melden of zelf hulp organiseren

Geen actie: vastleggen

Indien op basis van de overwegingen van stap 1 tot en met 4 de vermoedens van huiselijk geweld of kindermishandeling worden weggenomen, wordt volstaan met vastlegging van de doorlopen stappen in het signaleringsformulier. Dit wordt afgestemd met je direct leidinggevende.

Melden en bespreken met de burger

Kun je de burger niet voldoende tegen het risico op huiselijk geweld of op kindermishandeling beschermen of twijfel je er aan of je voldoende bescherming hiertegen kunt bieden:

- Breng je direct leidinggevende op de hoogte van je voorgenomen besluit;
- Meld je vermoeden bij het AMHK;
- Sluit bij je melding zoveel mogelijk aan bij feiten en gebeurtenissen en geef duidelijk aan indien de informatie die je meldt (ook) van anderen afkomstig is;
- Overleg bij je melding met het AMHK wat je na de melding, binnen de grenzen van je gebruikelijke werkzaamheden, zelf nog kunt doen om de burger en zijn gezinsleden tegen het risico op huiselijk geweld of op mishandeling te beschermen;
- Breng je direct leidinggevende op de hoogte van de gedane melding.

Besprek je melding vooraf met de burger. In het geval van:

- kinderen jonger dan 12 jaar: bespreek de melding alleen met de opvoeder(s);
- kinderen tussen de 12 en 16 jaar: bespreek de melding met het kind en de opvoeder(s);
- kinderen vanaf 16 jaar: bespreek de melding alleen met het kind.

1. Breng je direct leidinggevende op de hoogte van je voorgenomen besluit om met de burger in gesprek te gaan;
2. Leg uit waarom je van plan bent een melding te gaan doen en wat het doel daarvan is;
3. Vraag de burger uitdrukkelijk om een reactie;
4. In geval van bezwaren van de burger, overleg op welke wijze je tegemoet kunt komen aan deze bezwaren;
5. Is dat niet mogelijk, weeg de bezwaren dan af tegen de noodzaak om de burger of zijn gezinslid te beschermen tegen het geweld of de kindermishandeling. Betrek in je afweging de aard en de ernst van het geweld en de noodzaak om de burger of zijn gezinslid door het doen van een melding daartegen te beschermen;
6. Doe een melding indien naar je oordeel de bescherming van de burger of zijn gezinslid de doorslag moet geven;
7. Breng je direct leidinggevende op de hoogte van de gedane melding.

Van contacten met de burger over de melding kun je afzien:

- als de veiligheid van de burger die van jezelf, of die van een ander in het geding is;
- als je goede redenen hebt om te veronderstellen dat de burger daardoor het contact met je zal verbreken.

Zelf hulp organiseren en effecten volgen

Meen je, op basis van je afweging in stap 4, dat je de burger en zijn gezin redelijkerwijs voldoende tegen het risico op huiselijk geweld of op kindermishandeling kunt beschermen:

- Breng je direct leidinggevende op de hoogte van je voorgenomen besluit om hulp te organiseren;
- Leid de burger toe naar de noodzakelijke hulp;
- Zodra de burger is toegeleid naar noodzakelijke hulp, ligt de verantwoordelijkheid bij de betrokken organisatie. Medewerkers van het CJG volgen de effecten van de hulp;
- Breng je direct leidinggevende op de hoogte van de toeleiding naar hulp;
- Doe alsnog een melding als er signaleren zijn dat het huiselijk geweld of de kindermishandeling niet stopt of opnieuw begint.

3. Verantwoordelijkheden van gemeente Beesel voor het scheppen van randvoorwaarden voor een veilig werk- en meldklimaat

Om het voor de medewerker mogelijk te maken om in een veilig werkklimaat huiselijk geweld en kindermishandeling te signaleren en om de stappen van de meldcode te zetten, draagt de gemeente Beesel er zorg voor dat:

- binnen de organisatie en bij de burgers bekendheid wordt gegeven aan het doel en de inhoud van de meldcode;
- een aanbod wordt gedaan van trainingen en andere vormen van deskundigheidsbevordering zodat de medewerker voldoende kennis en vaardigheden ontwikkelt en ook op peil houdt voor het signaleren van huiselijk geweld en kindermishandeling en voor het zetten van de stappen van de meldcode;
- er voldoende deskundigen beschikbaar zijn die de medewerker kunnen ondersteunen bij het signaleren en het zetten van de stappen van de meldcode;
- de meldcode aansluit op de werkprocessen binnen de organisatie;
- de werking van de meldcode regelmatig (minimaal eenmaal per jaar) wordt geëvalueerd en dat zonodig acties in gang worden gezet om de toepassing van de meldcode te optimaliseren;
- afspraken zijn gemaakt over de wijze waarop de gemeente Beesel zijn medewerkers zal ondersteunen als zij door burgers in of buiten rechte worden aangesproken op de wijze waarop zij de meldcode toepassen.

9.4 Financiële bijdrage

CONCEPT